

★A★S★D★

Z OBSAHU 2. ČÍSLA:

Muž, který ztratil největší
příležitost

Jeho hrob je prázdný

Uvědom si, jak bible vznikla

C. H. Spurgeon

Jenom hodinku denně

Smutné desatero kuřáka

Rozdělené království

Dospívající děti a rodiče

Zmařený život na řetězu

Vítězství nad strachem a starostmi

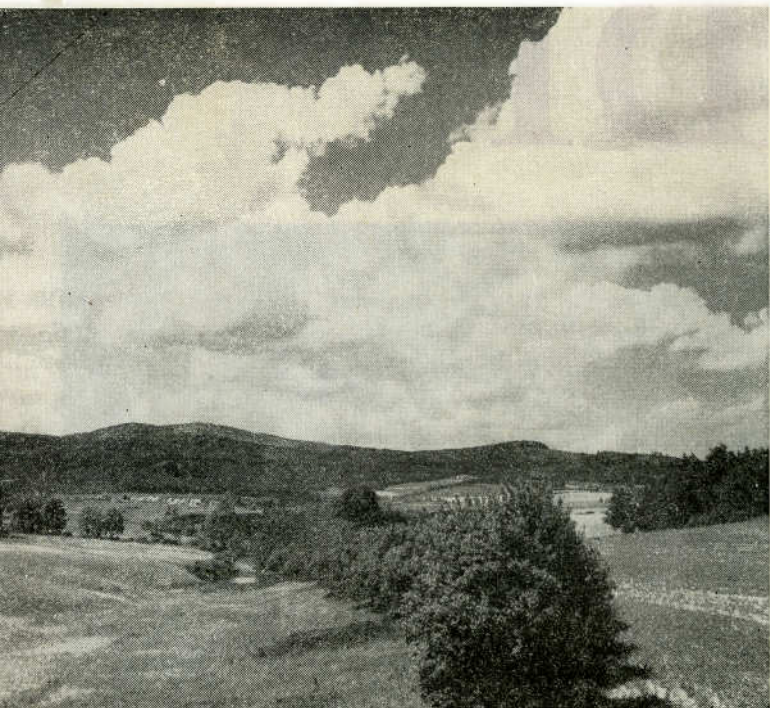
Bůh nechce masky, chce lidi

72

ZNAMENÍ DOBY

MOZAIKA

*Život je mozaika přítomných okamžiků.
Z kaménků různě zbarvených.
Čteš v čase odstupu symboly na pomníku,
vždyť na nich záleží, bude-li skácený.
Řekneš-li k současné myšlence, jež tě vede,
své „ano“, ve skutek ji proměníš,
vítězná radost novou rodí v Duchu
a obě k věčnosti jsou nesený.
Zitřkem se netrap, teď máš k dispozici
být vzoru svému podobný,
tak k čemu starost, On je vedle tebe,
šlechetnou myšlenkou je přítomný.
Minulost odhoď, je to těžká vlečka
a zítřek nechtěj chytat za křídla.
Z kaménků pestrých — přítomných okamžiků,
vzniká tvá budoucnost, mozaika podivná.*

MUŽ který ztratil největší příležitost

Po několika dnech přišel Felix se svou manželkou Drusillou, která byla židovka. Dal si Pavla zavolat a poslechl si od něho o víře v Ježíše Krista. Když však přišel Pavel v řeči na spravedlnost, zdrženlivost a budoucí soud, dostal Felix strach a řekl: „Pro tentokrát to stačí. Zavolám si tě zase, až budu mít kdy.“ (Sk 24, 24. 25 — překl. Dr. Petrá)

Kdo byl tento Felix, který se zachvěl pod vlivem kázání apoštola Pavla? „Felix Antonius, římský držitel v Cesarei, dosazený za císaře Klaudia v roce 52 po Kr. Byl příslušníkem nové vznikající císařské byrokracie otrockého původu; byl císařským propuštěncem jako jeho bratr Pallas, který měl jednu dobu postavení všemocného ministra ve vládě Klaudiově. To vysvětluje smělost, až opovážlivost, s jakou si Felix ve svém úřadě počínal. Byl to muž ukrutný, prostopášný a necharakterní. Dal zavraždit velekněze Jonatana, který ho původně podporoval, bandou lupičů, kteří se stali postrachem celého Judstva. Nato dal pochyťat lupiče a jejich prosté muže ukřižoval, ale vůdce Kleazara poslal do Říma. Za jeho správcovství povstalo mnoho falešných proroků, kteří shromažďovali kolem sebe lid, očekávající vysvobození ze jha Římanů. Felix je dal hromadně pobíjet. Jeden z těchto proroků byl jakýsi Egyptan, který shromáždil své přívržence na hoře Olivetské. Felix jich dal pobít 400 a 200 zajal, ale Egyptan unikl... O charakteru Felixově svědčí to, že svou třetí manželku Druzilla (Skut 24, 24) odloudil jejímu muži Azizovi, králi Emasy. Pomáhal mu v tom nějaký kouzelník Šimon. I poznámka ze Sk 24, 26–27 o tom, že Felix čekal úplatek od Pavla, svědčí o způsobu jeho úřadování.“ (Biblický slovník, sv. I, str. 172.)

Druzilla byla židovka, dcera krále Heroda Agripy. Oba žili v hříchu, a je zajímavé, že si Felix dal zavolat Pavla a jistě z pouhé zvědavosti si chtěl vyslechnout tohoto mocného řečníka.

Jaká to zvláštní situace! Pavel stojí před mocným vladařem — a má promluvit. Na jaký předmět má kázat? Jistě, že se mohl lehce rozhovořit o nějakých všeobecných věcech, třeba o zajímavostech ze svých cest. Mohl mluvit o tom, čím by se nijak nedotkl povahy a charakteru mocného Felixe. Pavel mohl pronést vysoce intelektuální řeč. On si však byl vědom svého poslání a velké odpovědnosti, kterou mu Bůh svěřil. „Nebo káži-li evangelium, nemám se čím chlubit, poněvadž jsem to povinen; ale běda by mně bylo kdybych nekázal.“ (1 Kor 9, 16) Pamatoval na slova, která později napsal svému spolupracovníku, Timoteovi: „Každé slovo Boží, ponoukej v čas neb ne v čas... Af je to vhod či nevhod!“ (2 Tim 4, 3. 4)

Každý služebník evangelia by měl pamatovat, že má kázat nejen před shromážděním, ale i pro shromáždění. Má si být vědom, že mezi jeho posluchači může být někdo, kdo poprvé a naposled slyší milostivé pozvání evangelia.

VLIV KÁZÁNÍ PAVLOVA

Pavlovo kázání obsahovalo tři části, a ve svém přednesu apeloval jak na srdce, tak i na rozum svých posluchačů. Začal s předmětem, který jest základním kamenem celého Božího jednání — se spravedlností. V Žalmu 89, 15 čteme, že spravedlnost a soud jsou základem trůnu Božího. Ve svém slově Bůh neustále vyzývá lidi ke konání spravedlnosti, což znamená jinými slovy vyjádřeno, k životu, který je v souladu s jeho věčným zákonem. „Prociťte ke konání spravedlnosti a nehrěšte!“ (1 Kor 15, 34)

Felix a Druzilla na sebe bez pochyby pohlédli a jejich pohled vyjadřoval překvapení. Takové kázání nečekali. Kdyby mluvil třeba o poměru křesťanství k židovstvu, nebo o nějaké jiné životní filosofii. Ale pod slovy Pavlovými si Felix jasně připomínal všechny svoje hrozné činy, svou nespravedlnost a úplatky, které přijímal. Vystaly před ním všechny nespravedlivé rozsudky, které vynesl. Vzpomínal na zničená města a vesnice, kde na jeho rozkaz byly zamordovány tisíce nevinných obětí. Dříve na to nemyslel, ale nyní slova vězně, stojícího před ním v okovech, působila v něm hrozivý pocit. Prožíval něco, co si neuměl dobře vysvětlit.

Tento zvláštní vězeň však pokračoval dále a hovořil o střídmosti a sebeovládání. „Lepší jest zpozditý k hněvu než silný rek, a kdo panuje nad myslí svou nežli ten, kterýž dobyl města.“ (Přisl 16, 32) „Hřích proto nesmí též vládnout ve vašem smrtelném těle. Nesmíte dělat, co se mu zachce.“ (Řím 6, 12 — překl. Dr. Petrá) Každé Pavlovo slovo jakoby přímo říkalo: „Ty jsi ten muž! Ty jsi ta žena!“

Druzilla si připomíná všechny své milostné zápletky a smyslná dobrodružství, svou nevěru k manželovi, uvědomuje si svůj smilnický poměr, v jakém nyní žije s Felixem, připomíná si nemravné styky se svým vlastním bratrem... a začíná jí být nevolno. Možná, že Felixovi šeptala: „Proč toho blázna nezarazíš? Což musíme poslouchat podobné řeči? To máš divnou představu o zábavě.“ A Felix odpovídá: „Netušil jsem, že bude mluvit něco podobného. Rád bych ho zarazil, ale nevím... Zdá se mi, že skrze něj hovoří božové. Počkej ještě chvíli. Uvidíme, co řekne dále...“

A nebojácný služebník Kristův se nyní rozhovořil o budoucím soudu. Mezi mnohými kazateli křesťanství to ani dnes není populární předmět. Pavel to však nevynechal, protože Písmo svaté o tom často hovoří a bylo to časté téma samotného Pána Ježíše: „Syn zajisté člověka přijde v slávě Otce svého s anděly svými, a tehdyž odplatí jednemu každému podle skutků jeho.“ (Mat 16, 27) „My všichni se přece musíme objevit před Kristovým soudem, aby každý dostal odplatu za to, co za života udělal dobrého nebo špatného.“ (2 Kor 5, 10 — překl. Dr. Petrá) Ano, Pavel ukázal Felixovi a Druzille, že tento život nekončí smrtí, a že člověk může žít zcela dobře bez Boha, že se může kochat v hříšných rozkoších svě-

ta a hřichu, ale — že se každý jednou musí postavit před soudem spravedlivého Soudce! Věř tomu nebo ne, na celé věci nic nezměníš, Felixe, je to pravda!

„I ulekl se Felix...“ V původním řeckém znění toto slovo v sobě obsahuje více, než jen pouhé uleknutí. Znamená to silné znepokojení, strach, hrůzu. Felix byl ten poslední muž, u kterého bychom čekali, že bude zděšen, že se ulekne. Byl to člověk tvrdý, surový a necitelný. Již dříve slyšel různé řečníky, mystiky, nadšence a filozofy, ale nikdy jejich slova na něho nepůsobila. Ale nyní se v něm děje něco zcela jiného. Prožívá něco, co předtím neznal. On, mocný, hrdý Felix se chvěje — strachem.

A to je také účel pravého zvěstování Božího slova. Tam kde je kázáno ve své čistotě a síle, tam působí Duch svatý na srdce posluchače, a prvním projevem jeho vlivu je obvinění z hřichu. (Jan 16, 8) Nejen pěkná a sladká slova, krásné „ukolébavky“, ale vzrušení a neklid, strach a bázeň — to je vliv čistého slova Božího. „Živát jest zajisté řeč Boží a mocná, a pronikavější nad všeliký meč na obě strany ostrý, a dosahuje až do rozdělení i duše i ducha i kloubů i morku v kostech, a rozeznává myšlení i mínění srdce.“ (Žid 4, 12) Ano, slovo Boží je mocné, a zasahuje nejtajnější části naší bytosti, a jasně zjevuje, čím ve skutečnosti jsme a jak vypadáme před zraky Toho, který všechno zná a všechno vidí.

ZTRACENÁ PŘÍLEŽITOST

Pavlovo kázání velmi mocně zapůsobilo na Felixe. Kazatel však sklídl úspěch i nezdár současně. Felix se sice ulekl, ale nečinil pokání, neobrátil se a nepřijal nabízené poselství spásy. Kde byla příčina? Kdo to zavinil? Kazatel? Slabé kázání? Nikoliv. Chyba byla u posluchače. Velký apoštol přivedl Felixe až k bráně pokání, ale Felix nechtěl vejít dovnitř! Nechtěl se pokorit a uznat svůj hříšný stav. Tento krok musí učinit každý člověk sám. Nemůže být k tomu přinucen, ani to nemůže někdo učiniti za něj. Přijetí spasení je otázkou osobní.

Z úst Felixe slyšíme nejtragičtější slova, která, žel, byla a jsou denně opakována mnohými lidmi: „Nyní odejdi, až budu mít více času, až bude vhodnější doba, tak tě zavolám!“ Toto je nejmocnější a nejúspěšnější zbraň v ruce nepřitele Boží pravdy — satana. Místo, aby řekl: „Pavle, prosím tě, řekni mi, co mám činit, abych byl spasen?“, Felix odchází ze scény jako muž, který se sice zalekl, zdesil, ale pokání odkládá do budoucna, na příhodnější chvíli. která však již nikdy nepřišla.

Bůh praví: Dnes! Dábel šeptá: Zítřka. Není proto divu, že

Bůh nás vyzývá: „Protož dokudž se říká: Dnes, uslyšeli-li byste hlas jeho, nezatvrzujte srdci svých.“ (Žid 3, 15)

Proč je tak nebezpečné oddalovat činění pokání? Protože nikdo z nás neví, zda tu zítřka ještě budeme! Život je jako pára. Zítřek se stává rychle včerejškem. Jen dnešek je náš!

Ale je zde ještě i další nebezpečí. Vliv, který Duch svatý zanechal dnes na našem srdci a svědomí, může zítřka zmizet. Pocit je dobrý, ale není vším. Představuji si Felixe, jak se v onu noc po rozhovoru s Pavlem necítil zrovna dobře. A proto, aby zahlušil hlas svědomí, pustil se do pitky, nechal si zavolat herce a kochal se v neřestných hrách. Za pár dnů vliv zmizel, hlas svědomí byl slabší a slabší a Felix byl zase ve svém živlu. I když ještě později hovořil s Pavlem, nečteme více, že by slova tohoto apoštola učinila na něho nějaký dojem. Naopak víme, že chtěl po Pavlovi úplatek. Žil tedy jako dříve!

„Až budu mít více času...“ Ale ten čas se již nikdy nevrátil.

Čas a příležitost k získání života věčného měl tehdy, když Pavel k němu hovořil o spravedlnosti, o střidmosti a o budoucím soudu. „Neboť praví: V čas příhodný uslyšel jsem tě, a v den spasení spomohl jsem tobě. Aj, nyníť jest čas příhodný, aj, nyní dnové spasení.“ (2 Kor 6, 2)

Milióny duší opakuji stejnou osudnou chybu. Kolik lidí bylo již usvědčeno o svém stavu, o potřebě změny života, o nutnosti hledání Krista a života věčného, i o nutnosti přijetí Božího poselství záchran. Kolik jich však kráčí ve šlépějích římského držitele a Duchu Božímu odpírá: Nyní jdi... až budu mít více času... až po druhé... až bude příhodnější čas... pak tě zavolám. A zavržené světlo stává se t m o u. (Lukáš 11, 35)

Z řeckých dějin se dovídáme o tom, jak Filidas pozval všechny vedoucí důstojníky a náčelníky Spartanů ke slavnostní večeři, a slíbil jim pobavení nejkrásnějšími ženami z Thébu. Když Spartané, rozehrátí vínem, dychtivě očekávali příchod žen, přišel posel z Athén a doručil guvernérovi Archie dopis s poznámkou, že obsahuje velmi důležitou zprávu. Byla to zpráva o spiklenectví Filida. Guvernér však dopis zastrčil lehkovážně do kapsy a poznamenal: „Vážnější věci na zítřek. Teď není čas trápit nás podobnými záležitostmi; o tom budeme uvažovat až zítřka.“ Zatím Pleopidas a jeho společníci v přestrojení žen vstoupili do síně, vytáhli ukryté dýky, a než se Spartané nadáli, byli všichni povražděni i s pošetilým guvernérem.

Jak mnozí již ztratili časný i věčný život, protože na zítřek odložili něco, co měli vykonat dnes. Jak je tomu s tebou, milý příteli? Dbáš hlasu a varování Ducha Božího? Nebo platí o Tobě slova písně:

„Nakloněn téměř uvěřiti,
Ježiši srdce otevřiti.
Duše má však též dí:
„Duchu, svou cestou jdi,
jiný den některý tě zavolám.“

□□□□□□□□□□□□□□□□

Nic bychom neměli činit bez lásky. Vše ostatní poznenáhlu selhává a když pohledíme zpět, nerozlítnostní nás nic tolik, jako hodina, kdy nám chyběla láska.

Člověk posuzuje jednání, Bůh však váží úmysly.

Milosrdenství není jednání, nýbrž stav, z něhož prýští jednání.

Znovu zbudovat zmalomyslně a zarmoucené svědomí je mnohem více, nežli dobýt království.

Zkoušky a těžkosti nás nezeslabují. Ukazují nám jen, že jsme slabí.

JEHO HROB JE PRÁZDNÝ

Nejznámější buddhistický chrám je v Indii. Rozprostírá se na pahorku vysokém 200 m a samotný chrám je také asi 200 m vysoký. Je kruhovitý, uprostřed se vypíná věž a je celý potažený zlatem.

Kolem tohoto chrámu jsou samé malé pagody — malé chrámy. V každém z nich se nalézají nějaké relikvie, pozůstatky nějakého svatého nebo učitele buddhismu. Návštěvníkům velechrámu se ukazují na jednom místě základy chrámu, kde je uložena schránka ze zlata, a v ní kosti Buddhy. Buddha žil v Indii před mnoha staletími. Milióny lidí jej dnes uctívají jako boha.

Na jiném místě světa, v Arábii, je velký hrob pod mešitou v Medině. Mekka a Medina jsou poutná místa mohamedánů. Pod touto mešitou leží tělo Mohameda, tělo člověka, který velice ovlivnil běh světových dějin. Milióny lidí jsou dodnes jeho horlivými následovníky. Mohamedanismus se rozšířil po velkých kontinentech světa. Dnes je na světě 360 miliónů mohamedánů. Do Mohamedova učení patří i to, že Bůh je jenom jeden a že přijde den jeho soudu. Přesto je dnes Mohamed mrtev a jeho tělo odpočívá v rakvi uložené pod zelenou mešitou.

Jistý misionář, který působil v Číně, si mohl pořídit fotografický snímek hrobu, kde je pochován Konfúcius. Je to pahorek pokrytý trávou, a nalézá se v provincii Šang-tung v Číně. Konfúcius byl veliký učitel mravnosti, který rovněž ovlivnil milióny lidí. Nedělal si nárok, aby jej lidé uctívali jako proroka nebo boha. O Konfúciovi se říká, že prý si ani nebyl jist, zda vůbec nějaký Bůh existuje. Ale přesto jej milióny lidí uctívají jako boha. Ať je jakkoli veliký v očích lidských, jedno je jisté: nežije a jeho tělo je na této zemi.

Na světě je však ještě jeden hrob. Byl za branami města. Byl to hrob vytesaný ve skále v zahradě. Hrob, který byl zakryt obrovským kamenem. Byl zakryt. Dnes už je dávno odvalen. Muž, jehož tělo tam bylo přáteli vloženo, je už také dávno pryč. V hrobě byl jenom krátkou chvíli — pouze tři dny. Pak byl vzkříšen, vstal a svůj hrob opustil. Na jeho prázdný hrob se chodí dívat tisíce poutníků. Jistě už víte, o který hrob se jedná.

Ano, hrob Ježíše Krista je prázdný hrob. A to je ten velký rozdíl mezi Ježíšem a jinými velikými proroky a učiteli tohoto světa. Ježíš byl veliký učitel. Lidé ho sice chápali jen velmi těžce a pomalu. Jeho učení a jeho život však ovlivnily svět. Dnes v něj věří milióny — a milióny jeho následovníků jsou za něj ochotni zemřít.

Ježíš Kristus je však víc než jenom veliký učitel nebo filosof, víc než mocný vojevůdce. On je Syn Boží. Proto je jeho hrob prázdný. Bible nám o tom podává zprávu, jak k jeho hrobu přišly ženy: „... a když pohleděly na hrob, uzřely kámen již odvalený. Byl totiž velmi veliký. I vešly do hrobu a spatřily po pravé straně seděti jinocha v bílém rouchu. I ulekly se. On pak

jim řekl: Nebojte se! Hledáte Ježíše Nazaretského, ukřižovaného? Ten vstal, není ho tu! Hle, zde místo, kam ho položili.“ (Mar 16,6) „Bůh ho zprostil bolesti smrti a vzkřísil ho z mrtvých, neboť bylo nemožné, aby byl od ní držen.“ (Sk 2,24)

Pán Ježíš nezemřel proto, že by musel zemřít jako jiní lidé. Zemřel dobrovolně za naše hříchy: „On je smírnou obětí za naše hříchy, a nejen za hříchy naše, nýbrž i za hříchy celého světa.“ (1 Jan 2,2)

Ano, Ježíš je jiný. Je to Syn Boží, spasitel světa. Vzkříšení Ježíše je tou největší událostí, protože ovlivňuje osud každého člověka na zemi. Jelikož Ježíš přemohl smrt a žije, proto má každý, kdo jej přijme za svého spasitele, také život věčný. On

sám to řekl takto: „Neboť to je vůle mého Otce, který mne poslal, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný; a já ho vzkřísím v den poslední.“

Ježíšův vliv je tak silný, že mění celého člověka. Plastická chirurgie, salón krásy, holič i kadeřník, snad i krejčí dovedou výrazně změnit vnější vzhled člověka. Srdce však změnit nedokáží. Člověk při vši technologické zručnosti nedovede přetvořit sama sebe. To dokáže jedině Ježíšova tvůrčí moc, jež působí na vnitřek člověka. Tato proměna se již v praxi osvědčila nesčetněkrát u těch, kteří v Ježíše uvěřili a přijmuli jej jako svého osobního spasitele. Změnit srdce dokáže jen zmrtvýchvstalý Ježíš.

Ježíšův prázdný hrob je nám zárukou ještě další skutečnosti. On, který svůj pozemský hrob opustil, vstoupil po svém vzkříšení ke svému Otci na nebesa. Svým následovníkům však slíbil, že se zase vrátí na tuto zemi. Jeho prázdný hrob je nám tedy zárukou, že Kristus přijde osobně podruhé na tento svět. Bible nám o tom píše takto: „... a byl vyzdvížen před jejich zraky a oblak vzal jej s jejich očí. A když hleděli upřeně do nebe, jak se tam ubíral, hle, dva muži v bílém rouše stáli u nich a řekli: Muži galilejští, co stojíte a hledíte do nebe? Ten Ježíš, který je od vás vzat do nebe, přijde tak, jak jste ho viděli vstupovati do nebe.“ (Sk 1,11)

Proto i my, adventisté, čekáme na jeho příchod a těšíme se na něj. Ale na adresu všech lidí platí výzva Písma svatého: „Vy buďte podobni lidem, kteří čekají na svého Pána.“ (Luk 12,36)

Na zemi je hodně hrobů mocných velikánů, proroků, velikých učitelů a géníů lidstva. V nich odpočívají jejich kosti. Hrob je jejich poslední schránkou. Ale je jenom jeden hrob, který je prázdný, jehož majetník přemohl smrt, protože měl život sám v sobě. To byl Ježíš Kristus. Jeho vzkříšení je zárukou, že i ty budeš věčně žít, když se budeš řídit jeho učením. Jistota jeho vzkříšení, jistota, že jeho hrob je prázdný, nás ujišťuje i o našem věčném životě. Přijmi proto Ježíše, toho ukřižovaného a pak vzkříšeného za svého osobního spasitele, aby tě také vzkřísil, až přijde podruhé na tuto zemi, t. j. v ten poslední den. K. Šp.

Uvědom si,

JAK BIBLE VZNIKLA

Uvědomíš-li si, jak bible vznikala, lépe ji pochopíš. Nenapsal ji jedinec za dva nebo tři roky. Ve skutečnosti to není vůbec jediná kniha, ale sbírka knih. Často bývá právem označována za celou knihovnu.

Ve většině biblí na začátku je uveden seznam všech knih, které ji tvoří. Podívej se tam a uvidíš, že v oddílu „Starý zákon“ je třicet devět knih a v oddílu „Nový zákon“ jich je dvacet sedm. Celkem tedy šedesát šest.

Mnohé „knihy“ ve skutečnosti nejsou knhami v běžném slova smyslu. Některé jsou vlastně dopisy, jiné obsahují krátké zprávy, které by se vešly na dvě nebo tři strojem psané stránky.

Starý zákon byl napsán původně v hebrejštině (pouze část v aramejštině) a Nový zákon v řečtině. Biblí psali různí lidé v údobí asi 1 600 let. Za nejstarší knihu je považována kniha Jobova, kterou napsal Mojžíš kolem roku 1 500 př. Kr., a poslední knihu Zjevení — napsal apoštol Jan roku 96 po Kr.

Těchto šedesát šest traktátů, dopisů, poselství — můžete to nazvat jakkoli, napsalo asi třicet pět pisatelů; ve Starém zákoně napsal nejvíce Mojžíš, v Novém zákoně apoštol Pavel. Mojžíšovi se přisuzuje kromě knihy Jobovy prvních pět knih, tj. Genese, Exodus, Leviticus, Numeri a Deuteronomium. Pavel napsal všech třináct epištol neboli listů, počínaje epistolou k Římanům, konče epistolou k Židům.

Mezi další vynikající pisatele patří David, který je autorem mnoha žalmů, Šalomoun, který napsal Přísloví, knihu Kazatel a Píseň Šalomounovu, dále Lukáš, který napsal své evangelium a Skutky apoštolů, a Jan, který také napsal své evangelium, tři epištol a knihu Zjevení.

Velký počet pisatelů vychází z nejrůznějších společenských vrstev a mají i velice pestré životní zkušenosti.

Tak např. Mojžíš byl „vyučen ve vši moudrosti egyptské“ a byl vůdcem prvního osvobozovacího hnutí. Jozue byl udatný velitel armády, který usídlil lid izraelský v Egyptě. David byl pastýř, který se dostal od stáda ovec až do královského paláce. Prožíval velmi mnoho těžkostí a zármutku, jež mu působil především Saul a později jeho vlastní syn Absolon. Král Šalomoun uvedl národ izraelský na výšiny slávy a bohatství. Daniel byl dlouhá léta ministerským předsedou v Babylóně. Amos byl pastýř, Matouš celník, Lukáš lékař, Petr rybář, Pavel fari-zeus.

Taková společnost psala jednu knihu! Je to úžasné, že to, co napsali tito pisatelé, ladí tak dokonale a vše je tak přesné, že žasneme. Vždyť tato kniha přečkala již více než 2 000 let!

Pozastavme se nyní nad tím, kde byla bible psána. Snad ani jeden biblický pisa-

tel neměl k dispozici teplou a pohodlnou pracovnu, v jaké pracují dnešní autoři. Část byla napsána na poušti Sinaj, něco v Jeruzalémě a něco v Babylóně, kde byli Židé v zajetí. Několik knih vyšlo z vězeňské cely v Římě, a poslední kniha byla napsána na ostrově Patmos ve Středozemním moři.

Bible byla z větší části psána za velmi nejnepříznivějších podmínek. Autoři nemohli používat psací stroj nebo plicní pero. Neměli k dispozici pěkný bílý papír. Psali brkem nebo kostěným perem na kůži nebo na pergamen a jediným zdrojem světla byla často jen mihotavá svíce nebo primitivní olejové lampy.

Je pozoruhodné, že dílo tolika rozdílných jedinců žijících tak daleko od sebe a v údobí mnoha staletí, se mohlo stát nejslavnější, nejrozšířenější a nejoblíbenější knihou světa.

Existují dnes některé části bible v originále? Ne. Ani jeden. Všechny tyto drahocenné dokumenty se ztratily v dávných dobách. Jistě se již dávno rozpadly v prach.

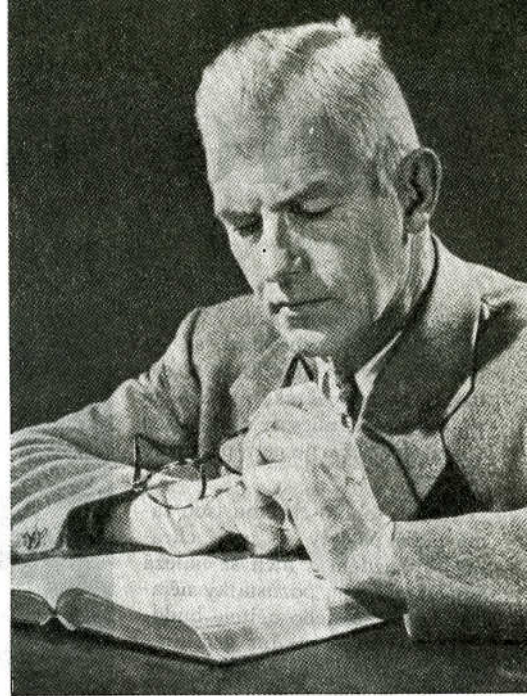
Na štěstí pochopili někteří lidé v době, kdy ještě existovaly původní rukopisy, že se jedná o důležitá díla a opisovali je. Během staletí pořídili lidé tolik opisů, že mnoho těchto starých dokumentů — nebo jejich částí — je uloženo ve velkých muzeích a knihovnách světa.

Opisovalo se vždy tak důmyslně a pečlivě, že chyby přitom způsobené jsou tak nepatrné, že nemají praktický význam.

Kolem roku 700 př. Kr. se skupina židovských učenců (nazývali se Masoreti) rozhodla, že předají příštím generacím přesný opis Starého zákona. Všichni písaři se proto museli řídit přísnými předpisy. Nesměli napsat z paměti ani jedno slovo nebo písmeno. Písař se musel pozorně dívat na každé slovo a musel si ho nejdříve hlasitě přečíst. Dokonce se sečítala slova a písmena jednotlivých částí, a nesouhlasil-li jejich počet s nově pořízeným opisem, byl tento vyřazen a muselo se začít znovu.

Poněvadž vědci chtějí najít dokonalý text, který by se nejvíce podobal původnímu „rukopisu“, podrobují každý biblický opis trpělivému studiu. Proto byl v roce 1948 mimořádný rozruch, když byl v jeskyni poblíž Mrtvého moře nalezen značný počet velmi starých rukopisů. Zájem byl tím větší, když vědci prohlásili, že tyto svitky Izaiáše a jiných starozákonních pisatelů byly o celá staletí starší než dosud nalezené rukopisy. Zdá se, že pocházejí až ze druhého století př. Kr.

Po více než dvanáctiletém neúnavném studiu dokázali největší odborníci v hebrejštině, že mezi masoretským textem a textem svitků od Mrtvého moře jsou pouze nepatrné rozdíly. Je to úžasné ocenění poctivé práce opisovatelů. Původní hebrejský text byl však nejen opisován, ale i překládán. Nejstarší a nejvýznamnější je překlad do řečtiny, nazývaný Septuaginta. Na její přípravě pracova-

lo sedmdesát židovských učenců. Tento překlad byl pořízen v Egyptě, v Alexandrii, již ve 2. a 3. století před Kristem.

Prvokřesťanská církev, která se dorozumívala nejvíce řecky, přijala tento řecký překlad za svůj Starý zákon, i když se v nepatrných maličkostech lišil od hebrejského textu.

NOVÝ ZÁKON

Nový zákon byl psán řecky. Řečtina nebyla v apoštolských dobách mrtvou, ale běžně používanou hovorovou řečí. Dnes to potvrzují četné objevy dopisů, obchodních záznamů a veřejných nápisů.

Je pravděpodobné, že apoštolé a Pán Ježíš mluvili aramejsky, ale jejich výroky byly sepsány v tehdy neužívanějším jazyce — v řečtině.

Ani z Nového zákona se nezachoval originální doklad. Rukopis Janova evangelia, napsaný apoštologovou rukou, by měl dnes nepředstavitelnou cenu. Nikdo však neví, kde je. Pravděpodobně shořel v těžkých pronásledováních první církve. Zbožní křesťané ovšem pořídili četné copy knih Nového zákona, takže v muzeích a knihovnách světa je jich uloženo na 4 500 kusů.

Nejstarším rukopisem části Nového zákona je malý útržek, uložený v Anglii, v knihovně Johna Rylanda v Manchesteru. Měří necelý čtvereční decimetr a obsahuje neúplný text Jana 18, 31—33. 37. 38. Byl napsán v Egyptě, v první polovině 2. století, necelých 50 let po Janově smrti.

Kodex Vaticanus je zřejmě nejstarší a nejúplnější dochovaný text bible. Je pojmenován podle vatikánské knihovny, kde je uložen od roku 1481. Z dřívější doby není o něm nic známo, ale vědci prohlašují, že pochází z první poloviny 4. století. Rozměry jeho pergamenových archů jsou 25,4 krát 26,6 centimetru. Na každé straně jsou tři sloupce písma. Původně obsahoval tento kodex celou bibli, ale dnes chybí velká část Genese, část Žalmů a část Nového zákona od epistol Židům 9, 14.

Dalším cenným rukopisem je kodex Sinaiticus, který objevil německý učenec Tischendorf v roce 1844 v klášteře svaté Kateřiny poblíž hory Sinaj. V roce 1880 byl

tento kodex zaslán ruskému carovi do Petrohradu, kde jej Tischendorf o tři léta později zveřejnil. Kodex tam zůstal až do roku 1933, kdy jej odkoupilo Britské muzeum za sto tisíc liber šterlinků, získaných především veřejnou sbírkou provedenou po celé Británii, a doplněnou státním příspěvkem. I tento rukopis je na pergamenových arších velikosti 34,30 krát 39 centimetrů. Na každé straně jsou 4 sloupce písma. Vědci kladou jeho vznik do 4. století, právě tak jako u Vatikánského kodexu.

Třetí rukopis, známý pod jménem Kodex Alexandrinus, je také v Britském muzeu a pochází z první poloviny pátého století. Původně obsahoval téměř celou bibli. Dnes mu

chybí evangelium Matouše, část žalmů a menší části jiných knih.

Vedle těchto tří velkých rukopisných svazků se nám z dřívějších staletí zachovaly stovky menších, ale důležitých fragmentů Nového zákona. Mnohé z nich byly objeveny teprve v nedávných letech. Novozákonní historikové podrobují každý nálezný přísné kritice a snaží se především dát k dispozici řecký text, který by nejvíce odpovídal ztracenému originálu.

Dnes sice neexistuje žádný spis, psaný přímo Mojžíšem, Davidem, Izaiášem, Matoušem, Markem, Lukášem, Janem nebo Pavlem, ale můžeme právem říci, že v současné době užívané hebrejské znění Starého

zákona a řecký text Nového zákona jsou tak přesné a původnímu znění odpovídající, jak to jen dokáží vytvořit nejnadanější, nejpoctivější a nejzbožnější lidé.

A co má všechno toto však společného se čtením bible? Nikdo nemusí mít ani nejmenší pochybnosti o přesnosti původního textu. Bývalý ředitel Britského muzea a odborník v otázce biblických rukopisů Sir Frederick Kenyon prohlásil: „Křesťan může klidně vzít bibli a bez obav i váhání říci, že má právě Boží slovo, které se bez újmy přenášelo po celá staletí z generace na generaci.“ (Naše bible a staré rukopisy, Harpers, 1941, str. 23.)

Čti tedy s důvěrou dál.

A. M.

MILOSLAV ŠUSTEK

C. H. SPURGEON

kazatel s apoštolským duchem

Říká se, že od doby apoštola Pavla nepoustanul Kristu oddanější, horlivější a výřečnější kazatel nad Charlese Haddona Spurgeona (čti spördžn). Byl to muž víry, naděje a lásky, který nedovedl o ničem tak nadšeně mluvit jako o Pánu Ježíši Kristu, o jeho božství a milosti. Mohl vydat upřímné svědectví s apoštolem Pavlem: „Mně živu býti jest Kristus.“ (Fil 1, 21) To znamená: „Jediným smyslem mého života je Kristus, žít pro Krista, mít Krista, žít jako Kristus.“

C. H. Spurgeon se narodil 19. června roku 1834 v Kelvedonu v Anglii. Jeho předkové utekli kdysi pro víru z Holandska v době působení krvežiznivého Alby. Jeho otec i dědeček byli horlivými kazateli Slova Božího. Charles byl nejstarší ze sedmnácti dětí. Když mu byly dva roky, byl předán do péče svému dědečkovi, u něhož prožil pět let a kde se stal hluboce přemýšlejícím hochem, aniž by ztratil svou dětskou radost. I v pozdějších letech během letních prázdnin jezdil k dědečkovi, který zasávil do jeho mladého srdce vzácné símě Božích pravd. Charles byl při vši své vážnosti opravdovým klukem. Později, jako ředitel kazatelského ústavu, chtěl názorně ukázat svým žákům, jak má být jejich kázání obsahově utříděno, jak musí každá část tvořit samostatný celek. Vyprávěl jim, jak mu jednou rodiče dali nákupní koš, aby přinesl od kupce čaj, hořčici a tři libry rýže. Na cestě domů uviděl smečku psů. Jako správný kluk to považoval za svou povinnost pádit za nimi a honit je po všech příkopech a koutech. Měl zvláštní zálibu v honění psů. Ovšem z věcí, které nakoupil v krámu, se stala směsice, ve které se doma nevyznali. Spurgeon měl dar živého líčení a ze svých zajímavých zážitků z dětství a mládí dovedl čerpat naučení, jichž s úspěchem používal ve svých kázáních.

Když mu bylo deset let, prožil v domě svého dědečka něco zvláštního. Tenkrát k nim přišel kazatel Knill, který byl k požehnání tisícům duší doma i v cizině. Bylo to v pátek ráno. Konala se rodinná pobožnost. Charles byl vyzván, aby přečetl stat z Písma. Jak se mohl laskavý a horlivý posel evangelia dívat do jeho mladé tváře, aniž by vněm vznikla touha obšťastnit hoča nějakým duchovním darem! Pochválil jej za to, že velmi pěkně předčítal. Rozumná pochvala je nejjistější cestou k získání mladého srdce. Bylo dohodnuto, že chlapec provede příštího jitra hosta zahradou, což byla

pro mladistvé sebevědomí velmi lichotivá úloha. Hoch již časně ráno čile vyskočil z postele a za chvíli byl se svým novým přítelem v zahradě. Knill mluvil k Charlesovi laskavými slovy a získal si jeho srdce vyprávěním zajímavých příběhů, ač neopomenul nechat hovořit i svého mladého přítele. Hovořili hodně o osobě Pána Ježíše a o štěstí milovat jej. Nezůstali však jen u slov. Ve velké besídce se spolu i pomodlili. Když tak spolu klečeli, Knill objal svou rukou hocha a horoucně se modlil za jeho spasení. Tyto modlitební chvíle pak opakovali po několik dní. Než Knill odešel, svolal celou rodinu, vzal si malého Charlese na klín a řekl: „Nevím, jak se to stane, ale mám slavnostní předtuchu, že toto dítě bude kázat evangelium tisícům duší a stane se mnohým ku požehnání. Jsem si tím tak jist, že tohoto malého muže požádám o slib, až bude kázat v modlitebně Rowlanda Hilla, nechá zazpívat píseň: „Bůh ve svých divných cestách věci tajuplně...“ Spurgeon v pozdějších letech skutečně kázal na kazatelně slavného Hilla a svůj slib kazateli Knillovi splnil.

Charles připisoval splnění těchto nadějí modlitbám svých rodičů, kteří měli velkou radost ze svého nadaného syna. Hoch měl opravdovou touhu po Bohu. Rád chodil do shromáždění věřících a s velkým zájmem čtl Slovo Boží. Často jej našli v zahradě nebo na půdě, jak se modlí a někdy i káže svým mladším sourozencům. Vyznačoval se také velkou láskou k pravdě. Nikdy nezapřel to, co učil. Projevoval přitom silnou vůli a působil tím rodičům i starost. Rád se učil a všemožně se snažil vzdělávat se, takže předčil své spolužáky v poznání i ve vnitřní vyspělosti. Spurgeon vždy s vděčností vzpomínal na své mládí. Žil v prostých poměrech, ale v čistém ovzduší, blízce přírodě a pod vlivem věřících lidí. Od mládí byl uváděn do Slova Božího. Šlo jen o to, aby dobré símě přineslo dobré plody. A o to pečovalo Boží vedení a Boží milost.

Později jako mladík byl si vědom toho, že se může stát členem církve a pravým Božím dítětem jen skrze obrácení. Sám o sobě vypravuje, jak k tomu došlo. Právě, že žil jako ubohý tvor bez naděje a útěchy a obával se, že jej Bůh nikdy nespasí. Jeho srdce bylo jako zlomené. Po šest měsíců se vrocne z celého srdce modlil, ale nezakusil vyslyšení svých modliteb. Rozhodl se, že navštíví všechny modlitebny města, ve kterém bydlel. Z kazatelen však přece neslyšel to pravé, po čem toužila jeho duše. Slyšel velké a svaté pravdy, ale nikdo mu v kázáních neodpověděl na otázku: „Jak mohu dosáhnout jistoty odpuštění hříchů?“ Některá kázání ho ještě postrašila. Právě, že si připadal jako pes pod

stolem, kterému není dovoleno jíst chléb dětí. Nebylo snad pozornějšího posluchače kázání nad něj, ale on neprožil dosud pravého obrácení, nedosáhl jistoty odpuštění hříchů.

Jednoho dne, když hodně sněžilo a on mohl sotva kráčet spoustou sněhu, nedostal se k cíli své cesty, ale zastavil se v malé modlitebně ve dvoře. Byla to modlitebna, kde kázali laičtí kazatelé metodistů. Slyšel o těchto lidech, že prý zpívají tak hlasitě, že z toho člověk dostane bolavé hlavy. To jej však neodradilo. Chtěl přece vědět, jak dosáhnout jistoty spasení; nemůže mu vadit bolavé hlavy z jejich hlasitého zpěvu! Pobožnost začala, ale nebylo vidět žádného kazatele. Konečně vystoupil na kazatelnu prostý muž, otevřel bibli a četl slova: „Obrátte zřetel ke mně, abyste spaseni byly všechny končiny země!“ (Iz 45, 22) Zdálo se, jako by tento laický kazatel viděl do jeho srdce. Podíval se směrem k němu a zvolal: „Mladý muži, jsi pln starosti a smutku. Nikdy se z úzkosti nedostaneš, dokud nepohlédneš na Krista!“ Pak pozvedl ruce a volal: „Pohled, pohled, pohled, třeba jen pohleděti!“ Charles jedním rázem viděl před sebou cestu spasení. Jeho srdce přímo poskočilo radostí. Už ani nevěděl, co všechno dál kazatel říkal. Tak velice naplnila tato myšlenka jeho duši. Bylo mu jako Izraelitům, kteří byli kousnuti jedovatými hady, ale ve víře pohlédli na uztyčeného měděného hada a byli uzdraveni. Domníval se, že bude muset konat mnoho věcí, ale nyní uvěřil, že stačí pohlédnout na Spasitele hříšníků, pohlédnout ve víře.

K tomuto obrácení Spurgeonovu došlo 8. ledna roku 1850. Po několika letech kázal pak sám v této modlitebně, kde prožil obrácení. Během kázání ukazoval místo, kde seděl onoho zimního dne. Je však zajímavé, že jméno onoho laického kazatele neznal, ani se je nikdy nedověděl.

Divné jsou Boží cesty k záchraně člověka. Při Spurgeonovi se naplnila slova proroka Izaiáše 55, 8. 11. „Nejsouť zajisté myšlenky má jako myšlenky vaše, ani cesty vaše jako cesty mé, praví Hospodin. Ale jakož vyšší jsou nebesa než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše, a myšlenky má myšlenky vaše.“

Nebo jakož přší déšť neb sníh s nebe, a zase se tam nenavracuje, ale napájí zemi, a činí ji plodivou a úrodnou, tak že vydává símě rozsívajícímu, a chléb jedoucím, tak bude slovo mé, kteréž vyjde z úst mých. Nenaťráti se ke mně prázdne, ale učiní to, což mi se líbí, a prospěšně to vykoná, k čemuž je posílám.“

(pokračování)

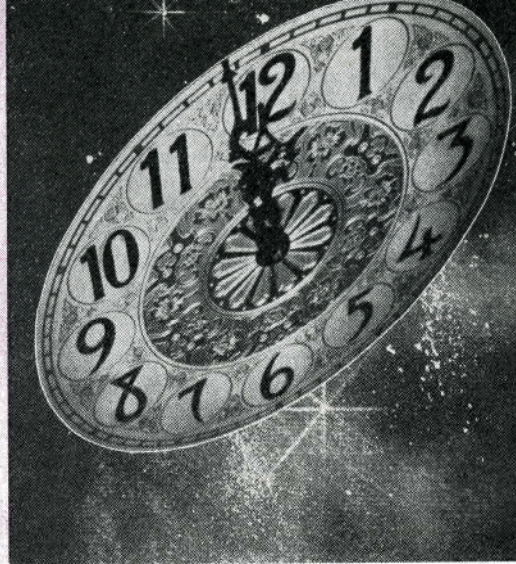
Každým tikotem hodin a každým tepem srdce mĚjí čas tvého života.

Využíváš ho, anebo nedbáš na jeho hodnotu?

„Všelická věc pod sluncem má svůj čas.“

Šalomoun

Jenom HODINKU denně

DNES žijeme v tak moderní a přetech-
nizované době, že tím získáváme několik let
života navíc. Vzdálenosti, k jejichž překoná-
ní autem jste včera potřebovali celý den, dnes
urazíte moderním letadlem za hodinu. Tak
vlastně získáte jeden den života navíc. A k to-
mu připočtete čas, který vám ušetří telefon,
rozhlas, televize, automatizace, počítače a ro-
boty, a málem se zdá, že jsme se dostali do
světa lenochů, v němž se nám čas doslova
lepší na prsty.

Jak umíme využívat své volné chvíle —
máme-li vůbec nějaké? Ženeme-li se uspě-
chaně vpřed, promarnujeme vzácné hodiny
 času a maříme tak svůj život. Umíme-li však
využít moderní prostředky k tomu, abychom
měli více času pro vlastní rekreaci, hudbu,
čtení, studium, psaní, ušlechtilé rozhovory,
cvičení, sport a rozjímání, pak se nám získa-
ný čas stane velkým pozhánáním.

Náš životní úspěch je do značné míry zá-
vislý na tom, jak využíváme svůj čas. Každý
z nás si totiž „předeme nit“ návyků. Neza-
pomeňme, že zvyk je jako lano. Každý den
upleteme kus, až je tak silné, že je nemůžeme
přetrhnout.

Přijde chvíle, kdy budeme potřebovat vše-
chny rezervy, které správnými návyky získá-
me. Pak budeme sklízet, co jsme zaseli. Ve
chvíli zatěžkávací zkoušky už nemůžeme
s naším životním elánem dělat nějakou
smlouvu nebo dohodu. Cenu musíme platit
ze zásob.

Jedná-li se o zkoušku fyzickou, jako je zá-
pal plic nebo nějaká infekce, bude naše tě-
lesná rezerva značně závislá na tom, kolik
 času jsme investovali do správných zdravot-
ních návyků. Jestli jsme tělo posilovali do-
brou stravou, cvičením a pravidelným, do-
statečným spánkem, pak infekci překonáme.
 Jestli jsme však své tělo zanedbávali, mů-
žeme na to doplatit podrytým zdravím, pro-
tože nemáme žádnou rezervu a musíme se
mnohem déle zotavovat. Zanedbané zdraví
nelze získat zpět v okamžiku, kdy dojde ke
krizi. Využíváme-li proto svůj čas rozumně,
pak posilujeme své zdraví.

Dejme tomu, že vás v zaměstnání čeká
nějaká duševní zátěž. Jestliže jste předtím
dostatečně využili svůj čas v zájmu oboha-
cení své mysli, pak vyjdete z těžkostí s úsmě-
vem. Když jste ovšem vzácné večerní hodi-
ny promarnili nečinným sezením u nějakého
laciného programu v kině nebo televizi, ne-
bo jste bez cíle bloudili ulicemi, bude vaše
mysl nevýslovně trpět. Nezískali jste totiž
duševní sílu, kterou jste mohli načerpat čet-
bou poučné knihy, studiem bible, duchovním
uvažováním nebo užitečnou návštěvou.

A nyní jedna zcela soukromá otázka, adre-
sovaná přímo tobě, milý čtenáři. Kolik máš

let? Dvacet, třicet nebo již šedesát? Snad
ti minuty připadají jako bezvýznamné zlom-
ky času. Ale zastav se a uvažuj. Každý den
k Bohu zaletí 1440 minut a za rok je to
přes půl miliónu. On je sleduje, a ty z nich
musíš vydat počet.

Tvůj úspěch nebo nezdár v životě je zá-
vislý na tom, jak využíváš svůj volný čas.
Jenom 10 procent dne můžeš nazvat svým.
Většinou jsou to dvě nebo tři večerní hodi-
ny. Zde je možno říci: Ukažte mi, co s těmi-
to hodinami dělá mladý člověk, a já vám
povím, jak úspěšný bude jeho pozdější ži-
vot. Náš úspěch je závislý na čase, ve kte-
rém ukládáme určité hodnoty do našeho
mozku. Získáváme tak poklad, který nám
nemůže ukrást zloděj, ani zničit mol nebo
rez.

Čteme-li denně jen asi čtvrt hodiny něco
hodnotného, pak svou duševní knihovnu za
rok obohatíme o pět dobrých knih. Jsou
ovšem lidé, kteří za rok nepřečtou ani jednu
knihu.

Jistý spisovatel doporučuje, abychom vy-
užívali co nejvíce počáteční a poslední mi-
nuty svého času. Říká, že jsou to „chvíle
zahálky, které většinou přijdou nazmar“.

Benjamin Franklin jednou napsal: „Ne-
mař čas, protože se z něj skládá život.“ Sta-
tistiky dokazují, že neřest a zločiny bují
nejvíce o svátcích a mezi lidmi, kteří nepracu-
jí. Lenochovi se čas doslova lepší na paty.
Ten, kdo neumí využít čas k plodné a pro-
spěšné práci, stává se obvykle hrozbou nebo
i kletbou společnosti. Bývá to duševně
zakrnělý člověk, mravní ubožák — bez ohle-
du na to, jaké má možnosti vzdělání.

Využívejme svůj čas prací. „Vše, co je
v člověku velikého, získáváme prací. Civiliza-
ce je výsledkem plodné práce.“ Tato slova
řekl skotský spisovatel Samuel Smiles.

Úspěšný člověk je vždy neúnávným pra-
covníkem. Nepracuje proto, že musí, ale
poněvadž to dělá rád. Svému synu vždy ří-
kávám: „Najdi si práci, která tě baví, a dě-
lej ji celým srdcem. Bude tě to těšit a ještě
dostaneš zapláceno. Tak budeš mít dvojí
zisk.“

Velký mezník mezi životním úspěchem a
neúspěchem lze popsat třemi slovy: „Neměl
jsem čas.“ Úspěšní i neúspěšní lidé mají
k dispozici úplně stejný čas: 24 hodin každý
den. Rozdíl je pouze v tom, jak kdo umí vy-
užít prchavé minuty.

Jestli si v našem prchavém životě uloupí-
me jen jednu hodinku každý den, potom si

vybudujeme obrovské zámky radosti a uspo-
kojení. Tato jedna hodina denně nám dá za
rok 365 hodin, což je plných 45 osmihodi-
nových dnů. Tak získáme k našemu životu
každý rok jeden a půl měsíce tvořivého ži-
vota navíc.

Co všechno lze v jedné takové hodině vy-
konat! Je pravda, že není snadné urvat ji
z nabitého pracovního programu, který je
navíc vyplněn rodinou, dětmi, domácností,
společností a církví. K jejímu získání je
třeba mít pevnou vůli. V podstatě jde o dvě
věci. Nejprve si musíme tuto hodinku vytvo-
řit, a pak ji musíme moudře využít.

Mnozí lidé si berou příklad z Ježíše,
o němž v bibli čteme, že vstával „velmi
časně — přede dnem“ a modlil se. Vzácné
ranní chvíle věnoval rozmluvě se svým ne-
beským Otcem a rozjímání.

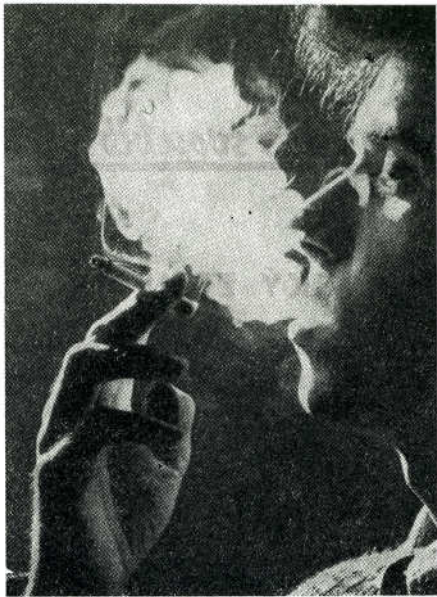
Dr. M. E. Bakey, který je dnes slavným
profesorem a odborníkem v oboru cévní chi-
rurgie, patří mezi lidi, kteří se naučili vy-
užívat ranní chvíle. Jelikož jeho den byl na-
plněn prací u operačního stolu, v laboratoři
a učebně, kde vyučoval studenty medicíny,
neměl mnoho času, aby sepsal své objevy
a zkušenosti získané v oboru cévní chirurgie.
Rozhodl se proto, že každý den vstane v pět
hodin a první hodinu bude psát. Dnes vy-
dává Ročenku chirurgie, pravidelně píše do
několika lékařských časopisů, velmi mnoho
cestuje a přednáší. Jeho nesmírný úspěch je
z velké části výsledkem toho, že si každý den
ráno vytvoří jednu hodinu „pro sebe“.

Důležité je, abychom svou soukromou
hodinku využili v tvůrčí činnosti. Vytvořit
něco, z čeho budeme mít pocit uspokojení
— to musí být náš cíl. A nezapomeňme, že
i tiché posezení na prahu a pozorování slun-
ce, stromů, květin nebo modravých dálek,
může se stát duchovní zkušeností. Taková
tichá chvíle nás může uklidnit a náš životní
shon zpomalí na klidnou „procházku“. Prá-
vě v této chvíli můžeme slyšet onen tichý
hlas, který člověku říká: „Toto je cesta má,
po ní chodte.“

David Thoreau řekl: „Nenašel jsem nikdy
tak společenského druhu, jakým je samota.“
Jenom hodinka denně — prožitá v klidu a
tichu — může obživit vaše síly, osvěžit duši
a v srdci uvolnit místo pro Boha. Hodinka
denně může přidat k životu léta. Zkuste to,
a poznáte sami, že z ní budete mít radost.

Přeji vám, milí čtenáři, jednu hodinu den-
ně — navíc.

Váš přítel — lékař MUDr. J. F.

SMUTNÉ DESATERO

kuřáka

Ke kuřákům i o kuřácích se namluvilo i napsalo již mnoho. Každý kuřák ví, že v každé vykouřené cigaretě nebo doutníku je nikotin, a že je to jed užírající jeho zdraví.

Kdyby měl kuřák upřímně odpovědět na otázku: „Proč kouřím?“, pak by musel říci asi toto:

1. Protože nevím, jak účinněji bych mohl své zdraví ničit.
2. Protože mám podivuhodné dýchací ústrojí, kterého si vůbec nevážím. Chci mít chronický zánět průdušek, chci stále vykašlávat hleny, chci ve společnosti silně kašlat a své plíce chci mít vyuzené jako komín.
3. Protože nejsem tak slušný, abych bral ohled na nekuřáky, děti a své bližní, kterým otravuji vzduch a nutím je, aby se též stali pasívními kuřáky, protože musí dýchat zakouřený vzduch v jedné místnosti se mnou.
4. Protože chci mít nikotinem porušené cévy, chci mít Bürgrovu chorobu, špatně prokrvené dolní končetiny, chci mít porušené srdce a co nejdříve zemřít na srdeční infarkt.
5. Protože je to nejlepší prostředek jak se zbavit peněz. Vždyť přece každý uzná, že se nelze snadněji a rychleji připravit o peníze, než je proměnit v dým a vyfoukat ho do vzduchu. To vám potvrdí i moje nekouřící žena.
6. Protože mám přebytek času a nevím, jak jej lépe využít. Vždyť není nad to, denně hodinu i více strávit u cigarety a po celý den kazit všem ovzduší.
7. Nechci brát ohled na ženu, ani na dítě. A také vím, že z mých dětí nemohu vychovat nekuřáky, když sám kouřím.
8. Protože nejsem tak silný, abych se vzepřel otroctví cigarety. Ona je mým pánem života a dělá si se mnou, co chce. Sám vím nejlépe, že by bylo nejrozsudnější, kdybych kouření dobrovolně nechal.
9. Protože kouří tisíce lidí. A tak, když jsem už jednou začal, proč s touto nerozumnou věcí končit?
10. Protože, protože, protože... Nu, zkrátka: kouřím proto, že nechci přestat.

ROZDĚLENÉ KRÁLOVSTVÍ

V roce 1868 došlo k jednomu z prvních objevů židovského nápisu z doby rozděleného království. Na východ od Mrtvého moře, v sutinách Dibon, byl nalezen kamenný pomník, který postavil moábský král Mésa. Když místní lidé upozorovali, že Evropané mají o tuto památku velký zájem, začali být nedůvěřiví a zcela neporušený pomník rozbili na kousky. Byli přesvědčeni, že v něm musí být ukryto zlato. Proto jej nahřívali nad ohněm a rozžhavený kámen polévali studenou vodou, aby se na kusy rozbil. Zbytky byly sestaveny dohromady a nyní jsou uloženy v Louvru v Paříži. Nápis, který má 34 řádků, obsahuje moábskou zprávu o válce mezi Judou, Izraelem a Moábem. Tato válka je popsána ve třetí kapitole druhé knihy Královské. Na kamenném památníku krále Mésey je uvedeno mnoho podrobností, o kterých Písmo nemluví. Na Moábském kameni, jak je tento pomník dnes běžně nazýván, je také první nebiblická zmínka o jménu izraelského Boha, Jahve.

Od objevu Moábského kamene byly v Palestíně nalezeny další zajímavé — poněkud menší — židovské pomníky. Pod Jeruzalémem vede 583 metrů dlouhý tunel, který před 2 500 lety vyhloubil ve skále král Ezechiáš. Tímto kanálem proudí voda z potoka Gihon v cedronském údolí do rybníka Siloe, který Ezechiáš zřídil v nejjihojižším cípu svého města. V roce 1880 byl objeven ve zdi tohoto tunelu zajímavý hebrejský nápis. Dnes je uložen v muzeu v Istanbulu. Další hebrejské nápisy pocházející z doby králů, nalezené ve vykopávkách v Palestíně, jsou většinou stručné. Někdy se jedná o krátké nápisy na hrobech, jako je např. nápis v hrobě krále Uziáša. Jindy jsou uvedena pouze jména soukromých osob anebo vládních úředníků (na pečetích). Všechny tyto nálezy umožňují lépe pochopit některou podrobnost biblického líčení tohoto údobí izraelských dějin.

Při palestinských vykopávkách byla odkryta celá řada rezidenčních budov z údobí židovských králů. Tak např. jsou to zříceniny domů v Tirze, Azoru, Sichemu a na jiných místech. Při vykopávkách v Sichemu, jichž jsem se osobně účastnil, objevili jsme poměrně velký soukromý dům, který zničili Asyrští kolem roku 722 před Kristem. Silná vrstva popela a ohořelého materiálu nasvědčovala tomu, že město padlo za obět strašnému požáru. Silná rovná střecha tohoto domu se zřítla a její části ležely opřeny o zdi, jejichž části byly v době vykopávek asi dva metry vysoké. Při pádu se střecha rozbila a pohřbila vnitřní zařízení a nádobí, a samozřejmě se rozbily i džbány, jež sloužily jako zásobníky vody umístěné na střeše. Přesto, že všechnen materiál byl rozbítý, mohli jsme jej rozeznat a částečně i rekonstruovat. Zbytky zařízení, které se v budově zachovaly, dokazovaly, že tam byla zřejmě tkalcovna. Nalezli jsme tam části tkalcovských stavů, závaží, vřeten a nádobí na barvu, takže právem usuzujeme, že v tomto domě byla textilní dílna.

Během posledních čtyřiceti let existence judského království vládl ve světě Babylón. Za Nabopolazara (v roce 626 před Kristem) přestal být závislý na Asýrii a jeho moc od té doby neustále sílila. Asýrie dokonce zeslábla a nemohla již odolávat soustavným náporům nepřátel, z nichž nejhorší byli Médští a Babylóňané. V roce 612 před Kris-

tem bylo zničeno Ninive a o několik let později nadobro zmizely poslední zbytky asyrské armády.

Judstvo, které patřilo nějaký čas Asyřanům, tím vyměnilo pána. V roce 605 před Kristem objevil se Nabuchodonozor poprvé na západě. V severní Mezopotámii porazil Egyptany, kteří se tam usadili jako nástupci Asyřanů, jimž před jejich pádem pomáhali. Na jaře roku 605 před Kristem Nabuchodonozor porazil Egyptany na Eufratu u Karchemiše a na Orontes v Hamatu, zahnal je do jejich vlasti a přitom dobyl i Jeruzalém. Bylo to prvé podmanění Jeruzaléma Babylónskými, jak o tom píše bible. Poprvé se spokojil s tím, že vzal s sebou do Babylóna chrámové poklady a rukojmí (Dan 1, 1—4). O sedm let později (v roce 597 před Kr.) dobyl po vzpouře město znovu, poslal mladého krále Joachina s 10 000 jeho obyvatel do babylónského zajetí a ustanovil v Jeruzalémě nového krále — Sedechiáša (2 Král 24, 10—17). Posléze došlo k několika opakovaným vzbouřením v Judstvu. Nabuchodonozor tedy znovu město dobýval a v roce 586 před Kr. je dokonale zničil. Přitom odvedl většinu zbylých obyvatel do Babylóna (2 Král 24, 1—25, 21).

Biblické zprávy o trojím dobytí Jeruzaléma jsou jasné a nesporné. Dlouho však bylo záhadou, proč četné Nabuchodonozorovy záznamy, nalezené v uplynulých stuletech, toto dobývání přecházejí zcela mlčky. Ani osmnáct let intenzivního archeologického kopání ve městě Babylónu neosvětlilo tyto významné události. Není divu, že někteří vědci se stali podezíraví a začali pochybovat o věrohodnosti biblických zpráv, jež líčily Nabuchodonozorovo dobývání hlavního města Judstva. Tato situace se však dnes docela změnila, poněvadž několik nedávných objevů potvrdilo zprávu Písma o druhém dobývání.

Krátce před druhou světovou válkou pracoval Ernst Weidner v berlínském muzeu na četných nezázimých a nenápadných zprávách, psaných klínovým písmem. Tyto záznamy pocházely ze zásobárny obilí a oleje a byly nalezeny na pozemku Nabuchodonozorova paláce v Babylónu. V těchto dokladech je uváděno množství potravin, dodávaných lidem, závislým na královském paláci — jako např. stavitelům, hercům a rukojmím. Weidner k svému údivu přišel na jméno judského krále Joachina i s jeho pěti syny a jejich židovským učitelem. Z několika dokladů, označených datem roku 592 před Kr., tedy pět let poté, co se Joachin dostal do vyhnanství, je zřejmé, že dostávali obilí a olej. Je zajímavé, že Joachin dostával dvacetkrát více potravin než kdokoli jiný, závislý na paláci. Zdá se, že byl stále ještě považován za vznešenou osobu a že snad měl i služebnictvo, pro které potřeboval mnohem větší příděl potravy než ostatní lidé. Je pravděpodobné, že později byl uvězněn, nejspíše za vzpoury, o níž píše Jeremiáš. (Jer 29, 22, 23) Joachin byl v zajetí téměř 37 let, kdy jej z vězení propustil Amel-Marduk, biblický Evil-merodach (Jer 52, 31—34). Objev těchto babylónských předlohových tabulek zmiňujících se o Joachinovi, byl prvním potvrzením přesnosti biblické zprávy o Nabuchodonozorově dobytí Jeruzaléma.

Další důkaz jsme získali v roce 1956. Tehdy uveřejnil Donald Wiseman text, nedávno objevený v tabulkách Britského muzea. Na jedné tabulce byla uvedena baby-

lónská kronika o několikaleté činnosti babylónského vladaře Nabuchodonozora. Do Britského muzea se dostala před mnoha lety, ale teprve Wisemanovo studium a rozluštění odhalilo její neobvyklou hodnotu. Tabulka obsahuje nanejvýš zajímavé historické zprávy. Mezi jiným je na ní napsáno, že Nabuchodonozor dobyl Jeruzalém druhého dne dvanáctého měsíce sedmého roku své vlády, že sesadil toho dne krále Joachina a uvedl místo něho na trůn jiného krále. Tak se poprvé v dějinách biblické archeologie přišlo na zprávu, uvádějící přesné datum biblické události. Z biblického údaje poznáváme jen, že k dobytí Jeruzaléma a k zajetí Joachina došlo v roce 597 před Kr., když před tím krátce — pouze po dobu tří měsíců — panoval. Bible však nenaznačuje, v kterou roční dobu k tomu došlo. Toto chybějící datum máme v babylónské zprávě, a po převedení do juliánského kalendáře zjistíme, že to bylo 16. března r. 597 př. Kr.

Ze závěrečného údobí judského království jsme získali zajímavý materiál. Je to celá řada popsaných střepů nádob, nalezených v troskách Lachis. Toto město dobyl Nabuchodonozor jako poslední, než padl Jeruzalém v roce 586 před Kristem. Jsou to dopisy, které v poli napsal důstojník židovské armády. Tyto dokumenty nám přispěly k objasnění náboženských a politických poměrů oné doby a obsahují obdobné výroky jaké jsou uvedeny v knize Jeremiášově.

Na jednom z těchto lachisských dopisů (IV) je zpráva, že pisatel a jeho vojáci dosud sledují signály z Lachis, ačkoli signály z Azeka již nemají. Z toho vyplývá, že v oné době již Azek připadl Babylónským. Tento dopis byl napsán v oněch tragických dnech, o nichž mluví Jeremiáš (34, 7): „Když vojsko krále babylónského bojovalo proti Jeruzalému a proti všechněm městům judským ostatním, proti Lachis a proti Azeku; nebo ta byla pazůstala z měst judských města hrazená.“

Šestý dopis do Lachis je velmi podobný Jeremiáš 38,4. Judská knížata podle tohoto biblického dokumentu obvinila Jeremiáše, že zeslaboval „ruce mužů bojovných, pozůstalých v městě tomto (tj. v Jeruzalémě), i ruce všeho lidu, mluvě jim slova taková“. Jeremiáš jim totiž radil, aby se Babylónským vzdali a aby ustali v nesmyslném odporu. Je pochopitelné, že za takovou radu byl ve válečných dobách považován za zrádce. V jednom dopise do Lachis, psaném ještě krátce před jeho pádem, nacházíme podobnou větu. V šestém lachisském dopise sděloval v poli jeden důstojník svému nadřízenému, že dostal dopisy od knížat a stězuje si: „Prosím, přečti si je! A slova knížat nejsou dobrá, zemdlivají jen naše ruce a ruce mužů, kteří se je dověděli.“ Nevíme, co knížata v dopisech psala. Zdá se však, že psala o porážce, a byla proto obviněna ze zrádné činnosti právě tak, jako sama krátce předtím vinila proroka Jeremiáše.

Dále je v těchto 21 dopisech obsaženo mnoho osobních jmen, jež vrhají zajímavé světlo na náboženské ovzduší oné doby. Dokazují, že většina lidí, která žila v posledních dnech judského království, měla jméno, odvozené od jména Jahve, právě tak, jako je i v hebrejštině poslední část Jeremiášova jména zkráceninou Božího jména Jahve. Mnozí se totiž pravděpodobně narodili za vlády zbožného krále Joziáše (639–609/8 př. Kr.), který dal podnět k velké náboženské reformě a vyhladil mnohobožství, mod-

lářství i pohanské kultury. (2 Král 23, 1–25). Za jeho panování by se žádný Žid nebyl odvážil dát svému synovi jméno odvozené od pohanského boha Bále, jak bylo předtím zvykem. Za jeho doby užívali lidé v osobních jménech pouze slova Elohim (Bůh) anebo Boží jméno Jahve. Dokladem toho jsou jména, jež byla nalezena v lachisských dopisech. Ani jedno z nich neobsahuje název cizího božstva. V těchto dokladech se nalézají pouze jména pravého Boha Judy Elohim a Jahve na rozdíl od samařských náležů z dřívější doby, ve kterých se vyskytuje několik jmen uvádějících jméno Bálovo.

Tato náboženská reforma, která zavedla v Judstvu opět uctívání jediného Boha, se odráží i ve způsobu a obsahu těchto dopisů. Mluví se v nich vždy s úctou o Bohu Judově a není uváděno žádné jiné božstvo. Každý dopis začíná přibližně takto: „Kéž Jahve dá, aby se můj pán dnes dověděl zvěsti o pokoji!“

Dalším téměř současným dokladem je aramejský dopis, nalezený nedávno v Egyptě. Dopis se nezachoval celý, proto nemáme jasno ve všech podrobnostech. Ale hlavní smysl je zřejmý. Napsal jej palestinský král Adon, který vládl pravděpodobně v Aškalon. Je adresován faraonu Hofrovi, který se bez úspěchu snažil pomoci obleženému Jeruzalému. (Jer 37,5) Adon mu sděluje, že babylónské vojsko se blíží k jeho městu a dorazilo již do Afeku, ležícímu něco přes padesát kilometrů severně od Aškalon. Prosí Egypt o okamžitou pomoc proti blížící se invazi.

Sledujeme-li důraznou prosbu palestinského panovníka, který věnoval — stejně jako Sedechiáš — sluch falešným návrhům Egypta a který se vzbouřil proti babylónské nadvládě, chápeme postavení a citění lidu v Jeremiášově době. Museli být strašně zklamáni, když nečinnost egyptské armády a jejich nedostatečná pomoc v boji proti Babylónským zmařily veškeré naděje na získání nezávislosti. Tento dopis je důkazem, jak doslovně se naplnila Jeremiášova prorocství. Prorok nabádal národy kolem Judstva, aby sloužily Nabuchodonozorovi věrně a varoval je před hroznými důsledky případně vzpoury. (Jer 27, 2–11)

Objev tohoto dopisu byl překvapením pro vědecký svět, poněvadž dokazoval, že diplomatická korespondence probíhala v aramejštině mnohem dříve, než jak se až dosud usuzovalo. Bylo to opravdu zvláštní, že se na začátku šestého století př. Kr. našel palestinský král, který psal egyptskému panovníkovi v aramejštině. Vědělo se, že aramejščina byla oficiálním jazykem babylónské říše v posledních letech její existence a za Peršanů. Nevědělo se však, že tento jazyk byl používán již mnohem dříve v diplomatické korespondenci mezi panovníky jiných národů a Egypta. Poněvadž tento dopis pochází asi ze stejné doby, kdy Daniel psal aramejské části své knihy, má velký význam pro každého horlivého čtenáře bible. Dokazuje totiž, že aramejščina byla velmi rozšířena a že ji Židé používali k nejrůznějším účelům, jak naznačuje kniha Danielova. Nelze již tedy usuzovat na její pozdější používání jen na základě toho, že několik kapitol Danielovy knihy bylo napsáno v aramejštině.

Uvedené příklady z doby rozdělených království ukazují, kolik historických poznatků může čtenář bible získat z archeologického materiálu, který se dobývá z hromad prachu v biblických zemích.

Jak znáš svou bibli?

BIBLICKÝ ZEMĚPIS

Co představují následující jména ve skutečnosti: hory, města, země — nebo ještě něco jiného?

1. Ninive	21. Arnon
2. Libye	22. Ofir
3. Hébal	23. Mageddo
4. Hermon	24. Joppen
5. Hebron	25. Siloe
6. Bethel	26. Sefar
7. Getsemane	27. Charán
8. Rhodos	28. Galád
9. Bersabe	29. Gabaa
10. Eufkrat	30. Someron
11. Aškalon	31. Sinai
12. Karmel	32. Nazaret
13. Oreb	33. Kána
14. Tyatira	34. Susan
15. Galgata	35. Uz
16. Iturea	36. Dan
17. Gihon	37. Hazerot
18. Troada	38. Sefer
19. Karib	39. Arnon
20. Elam	40. Bázan

1. město (Jon 1, 2); 2. země (Sk 2, 10); 3. hora (5 Moj 11, 29); 4. hora (5 Moj 3, 8); 5. město (2 Sam 2, 3); 6. město (1 Moj 12, 8); 7. zahrada (Jan 18, 1); 8. ostrov (Sk 21, 1); 9. město (1 Moj 26, 33); 10. řeka (1 Moj 2, 14); 11. město (Zach 9, 5); 12. hora (1 Král 18, 19); 13. hora (2 Moj 3, 1); 14. město (Zjev 1, 11); 15. město (Joz 4, 19); 16. země (Luk 3, 1); 17. řeka (1 Moj 2, 13); 18. město (Sk 16, 8); 19. potok (1 Král 17, 5); 20. země (Dan 8, 2); 21. potok (Joz 13, 9); 22. země (1 Král 9, 28); 23. město (2 Král 23, 29–30); 24. město (Skut 9, 36); 25. rybník (Jan 9, 7); 26. hora (1 Moj 10, 30); 27. město (1 Moj 12, 4); 28. země (Zach 10, 10); 29. město (2 Par 16, 6); 30. hora (1 Král 16, 24); 31. hora (2 Moj 19, 20); 32. město (Luk 2, 39); 33. potok (Joz 17, 9); 34. město (Ester 2, 3); 35. země (Job 1, 1); 36. město (Soud 18, 29); 37. poušť (4 Moj 11, 35); 38. hora (4 Moj 33, 23); 39. potok (5 Moj 2, 36); 40. (5 Moj 3, 13).

Není snad člověk, který by se v životě nedostal do tíživé situace, v níž musí řešit složité životní problémy. Pro někoho to může být okamžik, kdy poznává, že mnohé růžové naděje a romantické představy, které choval ve svém mládí, přicházejí nazmar. Pro jiného to je chvíle, ve které prožívá ztrátu někoho ze svých milých. Ať už je příčina vnitřní krize jakákoliv, to nejtragičtější a nejbolestnější je v tom, že takový postižený jedinec nemá odvahu hledět s důvěrou do budoucna a nemá sílu, vytyčit si nový cíl.

A protože i ty, milý čtenáři, se můžeš dříve nebo později zabývat myšlenkou, že tvůj život nedopadl tak, jak sis ho představoval, chceme ti v této nové rubrice našeho časopisu pomoci odhalovat smysl a krásu života.

Víme, že na první pohled se může zdát, že chceme tuto problematiku nějak zjednodušit. Nám však nejde jen o nějaký povrchní přístup k věci. Chceme se vši vážností ukázat na hodnotu života. Dokud je člověk ještě mezi živými, může se na své cestě vždy obrátit, může se znovu chopit naděje a zvolit si vděčný, krásný cíl. Nikdy není pozdě. Každý, mladý i starý, může kdykoliv začít — dnes, zítra nebo pozítří. Tak dlouho, dokud mu Bůh dává život.

Jen málokterý člověk chápe smysl života, protože většina lidí se o to ani nesnaží. Jaký je vlastně smysl života? Co znamená „žít rozumně“? Mnozí lidé mají za to, že všechno je vyřízeno tím, když vydělají co nej-

více peněz, když mají povolání, které vyplňuje jejich život a když i jinak mohou blahobytně žít — zcela podle své vlastní vůle. Mají za to, že když si vytvoří určitý materiální základ štěstí, pak vše ostatní, co činí štěstí trochu žádoucnějším, přidá se jaksi samo sebou.

Nemusíme se potom divit, že při takovém postoji na sebe dlouho nenechají čekat zklamání. Vždyť k životu patří něco víc než jen peníze a hmotné prostředky. Ve skutečnosti je to hluboce vnitřní záležitost; život je vlastně dar, jímž můžeme nějakou dobu disponovat pro naše blaho; je to úkol, který nás má podle vůle Boží naplňovat a obšťastňovat; zároveň je to však i doba přípravy na věčnost.

Lidstvo má dnes k dispozici netušené možnosti a můžeme směle říci, že budoucnost přinese takové technické vymoženosti, jaké lidstvo ještě nikdy nevidělo. Bude to vše člověku sloužit ke štěstí, anebo se to stane prokletím? Musím, žel, přiznat, že až dosud byl člověk hlavním problémem při dosahování výsoce vytčených cílů. Je bolestné, že pro mnohé lidi dnes ztrácejí duchovní a mravní hodnoty cenu.

Přejeme si proto, aby tyto kapitoly, které pocházejí z pera učitele a psychologa, ukázaly mnohemu čtenáři cestu ke šťastnému, radostnému a plnému životu. Vydejme se na cestu a nechejme si říci, jak se můžeme naučit umění žít. Vždyť je to umění ze všech nejvznešenější.

UMĚNÍ POCHOPIT SMYSL ŽIVOTA

Sotva kdo z lidí může správně říci odkud přišel a kam jde. Vždyť člověk žije, aby žil, protože žít musí a chce. Kdopak by rozuměl smyslu svého života? Kdo rozumí, proč jednoho dne musí opustit své nejbližší? A právě tato nejistota je často příčinou nerozhodného a nesprávného jednání i mravního a společenského zhroucení mnohého člověka.

Pro většinu z nás život není jen samá radost. Je pravda, že ho můžeme někdy považovat za lákavý a vzrušující a chvílemi i za krásný. Podíváme-li se však na něj střízlivě a objektivně, musíme přiznat, že je z velké části vyplněn starostmi, nemocemi a všelijakým utrpením. Jsou dokonce jedinci, kteří přicházejí k závěru, že smrt je jediným cílem života a končí proto svoji existenci sebevraždou.

Chceme-li pochopit smysl života, musíme nejprve poznat jeho původ. Když například fyzikové chtějí prozkoumat pohyb nějakého tělesa, určí nejdříve směr, jímž se toto těleso bude pohybovat a pak cíl, jehož dosáhne pomocí síly, která ho uvádí do pohybu. V našem případě bude vhodné postupovat podobným způsobem.

Jako lidé věřící v Boha pochopitelně při-

jímáme biblickou zprávu z první knihy Mojžíšovy, kde je v první kapitole psáno, že člověk byl stvořen podle obrazu Božího. Pod tímto je nutno rozumět podobnost především mravní. Zde je také podáno svědectví, že člověk vyšel ze Stvořitelovy ruky jako dokonalá bytost. A když nám další zprávy říkají, že člověk zhršil a dokonalost ztratil, přece mu Bůh otevřel cestu k nápravě a konečné záchraně. A dokonce mu podává i pomocnou ruku.

Správně žít znamená tedy usilovat o dokonalost; znamená to uskutečnění toho, co si lidé představují pod pojmem spravedlnost, dobro, zdraví, a to jak pro bližního, tak i pro sebe samého. Jsme božského původu, ale dávno jsme se od Boha vzdálili. Avšak dosud cítíme, i když jen tlumeně, že bychom naše životní síly měli cílevědomě použít k tomu, abychom se Stvořiteli opět přiblížili. K dosažení tohoto cíle chce člověk mnohdy použít pouze hmotných prostředků, které mu poskytuje věda. Tak například bojuje proti nemocem a proti smrti. Financuje nákladné laboratoře, v nichž se provádějí zářivé objevy, které nás mohou ušetřit některých bolestí a náš život mohou prodloužit

o nepatrný časový úsek. Tyto výsledky nám dodávají odvahy a naplňují nás hrdoostí.

Tím, že jsme zvítězili nad chorobami, jakými jsou neštovice, záškrt, obrna a tuberkulóza, podařilo se nám prodloužit průměrný možný věk člověka o více roků. Ale dejme tomu, že by nám lékařská věda prodloužila život do sta let. Nepovažovali bychom jej přesto za příliš krátký?

Starý Jákob, otec Josefa, řekl faraónovi: „Dnů putování mého sto a třiceti let jest; nemnozí a zlí byli dnové let života mého, a nedošli dnů let života otců mých, v nichž živi byli.“ (1 Moj 47, 9)

Nikdo není spokojen s délkou života, která je mu vyměřena. Snad mohl dokonce i Metusalém, který se, jak známo, dožil 969 let, chtít žít ještě déle. Nepřeje si vlastně každý člověk věčný život? Nebyl by teprve potom opravdu spokojen?

Toto by ovšem bylo vázáno na jednu podmínku. Kdybychom byli ohrožováni neštěstím, kdybychom měli trpět nebo kdybychom museli přihlížet, jak trpí lidé, které milujeme, kdybychom vegetovali v bídě o primitivních podmínkách, nebo kdybychom museli žít ve strachu, pak by takový věčný život byl mnohem těžší, než bychom mohli snést. Ne, od života chceme více! Nemůžeme-li být zatím věčný, pak chceme alespoň dobu, která je nám určena, ztrávit v ovzduší lásky a pohody, chceme mít možnost být dobročinní a užiteční. Život má opravdu jistý cíl a prožít jej rozumně je uměním, na které musíme vynaložit všechny naše duševní síly.

„Pravý“ život spočívá v tom, abychom žili pro druhé a abychom alespoň trochu dobra nebo přátelským úsměvem ozařovali životní pouť těch lidí, kteří byli nějak ochuzeni o to, co činí život šťastným. „Pravý“ život záleží dále v tom, abychom tyto nešťastné vzali za ruku, ukázali jim dosažitelný cíl a přesvědčili je o tom, že život může být krásný a dokonce i cenný; neboť život má smysl a stojí za jakoukoliv námahu.

Ostatně i sama příroda nám v tomto podává důležité poučení. Každá živá bytost slouží blahu jiných živých bytostí. Život je neustále připraven k činu. To, co se omezuje samo na sebe, je odsouzeno k zániku. Je proto bezpodmínečně nutné, abychom se vrátili zpět k nesobeckému, prostému a spravedlivému životu.

Vždyť i v lidské společnosti pro to nacházíme nejlepší důkaz. Celý západní svět povýšil biologickou zásadu o právu silnějšího na úroveň zákona pro své jednání. Kapitalistické společnosti je vlastní „boj o existenci“, a proto zde platí zásada, že silnější musí zničit slabšího, aby sám mohl žít. Proto jsou lidé ohroženi smrtelnými nebezpečími, protože se odnaučili umění žít pro druhé a sebe stavět do pozadí.

Je proto bezpodmínečně nutné, abychom se vrátili zpět k nesobeckému, prostému a spravedlivému životu, pro jaký jsme byli stvořeni.

Pokusme se tedy o to, abychom poznali pravý původ života a jeho skutečný účel a tím vytvořili předpoklad pro harmonický rozvoj naší osobnosti.

Existuje umění žít, ale musíme poznat, že se jedná o umění a musíme se snažit toto umění uvádět v život, nechceme-li se vydávat v nebezpečí, že se náš život mine svým cílem a že budeme žít nadarmo.

M. T.

DOSPÍVAJÍCÍ DĚTI

a rodiče

NĚJLEPŠÍ ZPŮSOB, jak se naučit řídit auto, je při použití tak zvané „dvoji kontroly“ ve zvláštním voze pro tuto výuku upraveném. Podobně i ve výchově dětí je nejúčinnější metoda v uplatňování „rodičovské kontroly“, založené na vzájemné lásce, porozumění a pomoci.

Znám rodinu L., která je vzorem v důsledném provádění této metody. Paní L. si dovede vynikajícím způsobem rozvrhnout svůj čas. Po své domácí práci si vždy najde čas na odpočinek, a když se mají manžel a dva dospívající chlapci vrátit z práce a ze školy domů, nezapomene nikdy na úpravu svého zevnějšku. Po jídle všichni pomohou s utíráním nádobí a tak získají čas pro večerní rodinné společenství, které prožijí buď v osobních zálibách a povinnostech nebo ve společných hrách a zábavě.

Rodina prožije většinu času při četbě, osobním studiu, vycházkách, práci na zahrádce nebo hrách. Když je potřebí pomoci ve škole nebo ve sboru, najde si pan L. vždy čas a přiloží ruku k dílu. Je to rodina s nejkrásnějšími vzájemnými vztahy, jaké jsem kdy viděl. Je to samozřejmě rodina, kde se důsledně uplatňují zásady „rodičovské kontroly“. Matka a otec jsou vždy připraveni pomoci při řešení různých problémů, které před jejich chlapci vyvstanou. Tím, že je učí správně ovládat rozmanité životní situace, přispívají k tomu, aby z nich vyrostli šťastní, užiteční a úspěšní lidé.

Zcela odlišná situace je v jiné rodině v našem sousedství, kde otec, matka a dva dospívající synové málokdy o sobě vědí. Matka je aktivní členkou několika spolků, otec má mnoho práce a navíc se věnuje svým zálibám a koníčkům, takže jejich synové mají velmi málo příležitostí setkat se s nimi.

Jednou v noci byli tito rodiče probuzeni vytrvalým zvoněním u domovních dveří. Když otec otevřel, stáli proti němu dva policisté.

„Máte patnáctiletého syna?“, tázal se jeden z nich.

„Ano, mám!“, koktal rozespálý otec.

„Je doma?“

„Ano, spí ve svém pokoji.“

„Rádi bychom s ním mluvili.“

„Proč? Provedl snad něco špatného?“

„Ano. Máme dojem, že se dopustil krádeže.“

„Krádeže?“, volala podrážděně matka, která mezitím přišla z ložnice. „To musí být omyl! Jste jistě na špatné adrese. Vždyť náš Tom by nikdy nic takového neudělal. Každý večer je přece doma.“

„Jak to víte, že je doma?“

„Dali jsme oběma přísné příkazy, aby večer nikam nechodili a aby šli vždy včas spát. Však ho můžeme zavolat a promluvíte si s ním.“

Matka se otočila a šla pro chlapce do jeho pokoje. „Je pryč!“, volala zděšeně, když otevřela dveře a uviděla prázdnou postel a otevřené okno.

Jak mohl její syn něco takového udělat? Vždyť ho tak „dobře“ vychovávala. Nestačila se divit, kde jen její chlapec může být.

Policisté odejeli s příkazem, aby rodiče ráno přišli na stanici, kde je jejich Tom s ostatními kamarády, kteří byli dopadeni při loupeži. Je pochopitelné, že rodiče té noci již nespatli. Těch několik hodin do rána, to byla pro ně mučivá věčnost. Jak se jen něco takového mohlo stát?

Když se ráno s chlapcem setkali, položil

mu otec bolestnou otázku: „Co jsi to, Tome, udělal?“

„Byl jsem již unaven a unuděn, když jste celé večery byli pryč,“ odpověděl hoch. „Chlapci chtěli, ať jdu s nimi, a tak když jste nebyli doma, šel jsem. Já jsem opravdu nechtěl krást. My jsme to udělali jen pro zábavu.“

Bez „rodičovské kontroly“ dopadl tento chlapec tak, jak jste nyní sledovali. Je pravda, že o chlapce projevil zájem jeho strýček, který ho vzal někdy na stadion, to ovšem rozhodně nestačilo. On potřeboval lásku, společnost, zájem a porozumění matky a otce.

Lidská bytost je složitější „mechanismus“ než automobil nebo jiný přístroj. A naučit se správně užívat a řídit tento spleť mechanismus, to vyžaduje osvojit si potřebnou zručnost a znalost. Je třeba zatížit stejnoměrně tělesnou, duševní i duchovní soustavu a usilovat, aby se dorůstající jedinec harmonicky vyvíjel a nežil jen pro své vlastní dobro, ale i k užtku jiných. Každý „operátor“, který má zdárně řídit složitý lidský „stroj“, musí být především sám vyškolen. Ovšem i děti a dospívající mládež se mají učit, jak co nejlépe a nejužitečněji využívat své „stroje“.

Když jsou děti malé, rodiče si dávají práci s jejich výchovou. Snaží se je vést a usměrňovat. Když však děti vyrůstají — zvláště v údobí dospívání — mají být poněkud vedeny k tomu, aby si uvědomovaly odpovědnost, která je na ně více a více s přibývajícím věkem kladena, a aby pomalu přebíraly kontrolu sami nad sebou. Jeden dospívající chlapec, který vyrostl ve spořádané rodině a vzorném vztahu s rodiči, řekl: „Ta-

tínek a maminka mne vždy předem upozorní na to, co je dobré a co je zlé, a já si toho velice vážím. Mohu si s nimi vždy otevřeně pohovořit. Nikdy nepohrdám s tím, co se doma mohu naučit. Domov pro mne znamená mnoho."

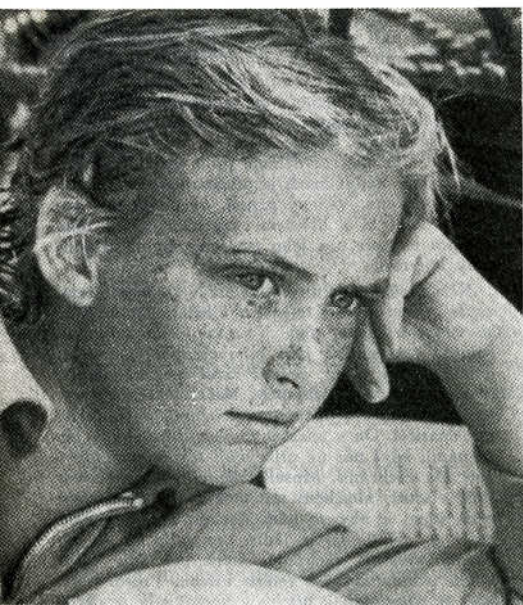
Ano, vliv domova je skutečně vrcholným činitelem v rozvoji osobnosti. Zde se utváří správný vztah k životu, etické a mravní zásady, vztah a odpovědnost ke škole a práci a v neposlední řadě i citový život.

Ovšem pouhé uplatňování „rodičovské kontroly“ může být nepříznivé. Je třeba dát příležitost k vlastnímu projevu. Auto se naučí řídit jen ten, komu je dána možnost sednout za volant, nastartovat, zařadit rychlost a jet. Pozorování učitele, který by sám auto řídil, to by valně výsledky nemělo.

Jestliže rodiče vládnou nad svými dětmi tak, že za ně rozhodují ve všech otázkách a nedají jim příležitost postavit se tvář v tvář problémům, budou tyto zcela ztraceny a nezralé pro praktický život, až opustí domov a budou se muset postavit na vlastní nohy.

Jeden ze známých předních pracovníků ve výzkumu zločinnosti nedávno prohlásil: „Studoval jsem tisíce trestných činů a zločinů. Ve většině případů je úpadek charakteru a nakonec i trestná činnost zaviněna nedostatečným vlivem a vedením domova.“ Dále tento odborník dodává, že rodiče mají být svým dětem více společníky než opatrovateli, a že je musí učit žít tak, aby se staly odpovědnými občany.

Učí-li se někdo jezdit autem, pak pozná, že je kladen velký důraz na správné ovládnutí řídicího mechanismu. Jestliže nenaucíme naše děti správně ovládat myšlení, slova a skutky, pak je to stejné, jako když bychom je posadili do auta, dali příkaz k jízdě — a nenaucili je zacházet s volantem. Vždyť myšlení a vůle je pro lidskou bytost tím, čím je volant pro auto.

Když měl můj chlapec asi šestnáct roků, způsobil mi veliké starosti. Ztratil zájem o učení, začal kouřit, obklopoval se špatnými přáteli, začínal chodit později domů, a zdálo se mi, že podléhá všem nedobrým a zlobným vlivům. Je sice pravda, že mne stále ujišťoval o své snaze změnit se, ale viděla

jsem, že mu k tomu chybí síla. Manžel mi před pěti lety zemřel na srdeční mrtvici, a tak mu chybělo vedení, jež mu může jen otec poskytnout.

„Maminko, prosím tě, pošli mne do internátní školy,“ prosil jednoho dne. „Vím, že potřebuji více kázně, a myslím, že v této škole by mi to prospělo.“

Jeho požadavek se mnou otřásl. Snažila jsem se ho vést ke kázni a pořádku, jak jsem jen mohla, ale přece mu chyběl vliv muže, který v době dospívání potřeboval. Poslala jsem ho tedy do této školy a záhy jsem viděla, že se úplně změnil. Přestal kouřit, nebyl tak umíněný a tvrdohlavý. Změnilo se i jeho chování a vztah ke mně, a mohu říci, že měl i jiné vzezření.

Jednoho dne přišel a řekl mi: „Představ si, mamí, že přišlo za mnou už několik lidí, kteří mi potřásli rukou a řekli, že jsem se opravdu změnil. Už nikdy bych nechtěl ztratit, co jsem získal.“

Do té doby jsem byla přesvědčena, že jsem se své strany vykonala vše, a že by nikdo nemohl o jeho výchovu lépe pečovat. Teprve tato zkušenost mne poučila, že můj vliv byl nedostačující.

Podobně tomu ovšem může být i u chlapců, kteří mají oba rodiče. Otec i matka nejsou sami o sobě zárukou dostatečné „rodičovské kontroly“ a uspokojení všech potřeb i zajištění výchovy dětí. Tak např. jednoho dne za mnou přišel chlapec ze sousedství, který se přátelil s mým synem, a řekl mi: „Mohla byste mi, prosím vás, koupit takového vlčáka, jakého jste opatřila vašemu Karlovi?“

Byla jsem překvapena jeho nenadálým a upřímně otevřeným požadavkem.

„Mohla byste mi koupit vlčáka?“

„Chlapče,“ odpověděla jsem, „náš pes byl dosti drahý, a já jsem ho Karlovi koupila, aby si s ním mohl hrát a pobavit se, když nemá tatínka.“

„Ale já ho nemám taky,“ ohradil se smutně.

Byla jsem udivena jeho slovy: „Co to říkáš? Ty že nemáš tatínka? Karlovi přece zemřel...“

„Ano, mám tatínka, ale on má mnoho práce a na mne nemá vůbec čas. A když přijde domů, musí zase hned na schůzku nebo do klubu. To s ním často chodí i maminka, a tak jsem stále sám.“

V hlase tohoto čtrnáctiletého chlapce bylo slyšet zlomené srdce a na jeho smutný pohled nikdy nezapomenu. V oné chvíli jsem si vzpomněla, jak si můj manžel hrával s našimi dětmi a snažil se být jim vždy přítelem. A když jsem již použila srovnání s řízením auta, pak mohu říci, že v úloze „instruktora jízdy do života“ seděl můj muž vždy „vedle žáka“ a pečlivě na něj dohlížel.

Chlapcovo otevřené vyznání opuštěnosti mne velice překvapilo, protože jsem znala jeho otce, a věděla jsem, že je to velmi oblíbený muž, který obětavě pracuje pro druhé. A zde jeho dospívající chlapec, toužící po společenství s ním, zájmu a nakonec i vedení, dozná tento smutný stav svého srdce. Že mu toto přátelství chybělo, to dokazuje několik nepříjemných situací, do kterých se dostal, když se často po večerech potuloval se svými pochybnými přáteli po ulicích města, než mu otec začal věnovat větší pozornost a příkazem ho usměrnil na správnou cestu.

Lidé velmi často nechápavě potřásají hlavami nad „zdivočelým chováním“ některých dětí, jejichž rodiče jsou známi jako dobří a zbožní lidé. Žel, že je to opravdu smutná skutečnost, že mnohé dítě se dopouští i trestné činnosti, zatímco jeho rodiče stráví mnoho času i energie v úsilí o dobro a sociální i mravní prospěch jiných. V přehorlivé snaze stát se pomocníkem druhých se ztrácí zájem o vlastní děti a zapomíná se na důslednou „rodičovskou kontrolu“ a moudré usměrňování dětských zájmů i představ dospívajících.

Pamatujme, že žádný učitel jízdy nejedná tak, že by žáku pouze udělal rady a nechal ho jet samotného, ale sedí vždy vedle něho a během jízdy usměrňuje. A to musí být i zásada moudrých rodičů: Sedět vedle a usměrňovat!

Když naše děti byly malé, přestěhovali jsme se do jiné čtvrti v městě. Krátce po nastěhování jsem byla jednou „starostlivou“ maminkou upozorněna, abych svým dětem nikdy nedovolila hrát si s Jeníkem ze sousedního domu. Je to prý nevychovaný kluk.

Ve snaze zjistit, proč je onen hoch tak špatný, dozvěděla jsem se, že jeho matka patří mezi takzvané „vzorné hospodyně“. Když měl Jeník přijít domů, vysvěkla ho přede dveřmi ze šatů, aby jí do bytu nepřínesl prach a špínu. Nikdy také nedovolila, aby si přivedl domů kamarády. Na ulici ho matka posílala velmi často, protože chtěla mít doma klid pro sebe a pořádek. Když byl ovšem venku, tak si ho vůbec nevšímal. To tedy také nebyla „rodičovská kontrola“ ve výchově. Jeník se učil poznávat život na vlastní pěst, místo aby byl veden a usměrňován laskavými rodiči.

V úplném kontrastu k tomuto případu chci vzpomenout jinou rodinu, kterou velmi dobře znám. Manželé S. mají čtyři děvčata a jednoho chlapce. Nejmladší z nich má pět a nejstarší devatenáct roků. Paní S. se často hrdě pochlubí: „Máme opravdu radost z našich dětí,“ ale hned upřímně dodá: „Myslím, že moje děti mne asi nikdy nebudou vyvyšovat jako vynikající kuchařku, a sama vím, že nejsem nějaká dokonalá hospodyně.“ A když se s ní chvíli bavíte, tak vám poví, co považuje v rodinném životě a ve výchově dětí za nejdůležitější: „Snažím se být stále radostná. Veselým přístupem k dětem získám více než stálými příkazy a napomináním. Chci, aby mne děti měly v paměti jako veselou společnici a ne jako úzkostlivou hospodyně. Moje denní povinnosti nesmí zabrat místo našemu společnému „povyražení“.“

Zeptáte-li se, co to je ono „povyražení“, dostanete asi tuto odpověď: „Vycházky, výlety, táboření, koupání. Čas, prožitý u potoků a v horách, u jezírek a v parcích. Obdivujeme krásy přírody a když je špatné počasí, bavíme se doma.“

„Myslíte, že tento druh rodinné zábavy pomáhá dětem?“, pokoušela jsem se jednou namítnout.

„Zcela určitě“, ujistila mne důrazně. „Právě při těchto příležitostech se vytváří pouto mezi námi rodiči a dětmi, i mezi dětmi navzájem. Jsou to chvíle, na které máme všichni ty nejkrásnější vzpomínky.“

Dnes — po řadě let — musím přiznat, že ze všech jejich dětí jsou spořádaní lidé, vynikající studenti a aktivní činitelé ve veřejném životě. Jsou oblíbeni jak u mladých, tak

i u starších. Jsem přesvědčena, že k tomu velkou měrou přispěla zdravá a radostná atmosféra šťastného domova, v němž byla s láskou důsledně uplatňována „rodičovská kontrola“.

Jiná rodina, kterou dobře znám — rodina kazatele B. ze sousedního města — je dalším příkladem správné výchovy dětí. Manželé B. mají pět chlapců, kteří vynikají ve studiu i ve školním atletickém družstvu. Přitom jsou všichni špičkovými činovníky v různých školských organizacích i v církvi. Na otázku, v čem je hlavní příčina tohoto zdárného rozvoje, odpověděla paní B.: „Můj manžel má k chlapcům velmi pěkný vztah. Jeho bohatou knihovnu mají hoši plně k dispozici. A mám-li shrnout všechny kladné činitele naší výchovy, pak musím vyzvednout tyto čtyři body: (1) láska rodičů k dětem a láska dětí k rodičům, (2) uznání otce za hlavu rodiny, (3) snaha postavit děti na vlastní nohy, a v neposlední řadě (4) je to opravdové křesťanské jednání.“

Je velmi mnoho rodičů, kteří se domnívají, že děti by měly mít větší volnost v uplatňování svých vlastních, vrozených citů, a že by měly dostávat méně příkazů. V praxi je však možné přirovnat tuto metodu k automobilu, který jsme nastartovali, nechali rozjet a více se nestaráme, kam jede. Nikdo nebude pochybovat o tom, že takovým jednáním způsobíme nehodu a z krásného auta zбудe jen vrak. Na vrakovišťích je mnoho aut, jež kdysi byla krásná a užitečná, která však následkem nesprávného řízení skončila předčasně jako bezcenný vrak. A právě tak najdeme v nemocnicích, ordinacích a nápravných zařízeních mnoho mužů, žen i mladých lidí, kteří mohli být krásní, zdraví, talentovaní a užiteční, kteří se však nenaučili správně „říditi“ svůj život, a proto skončili jako lidské trosky.

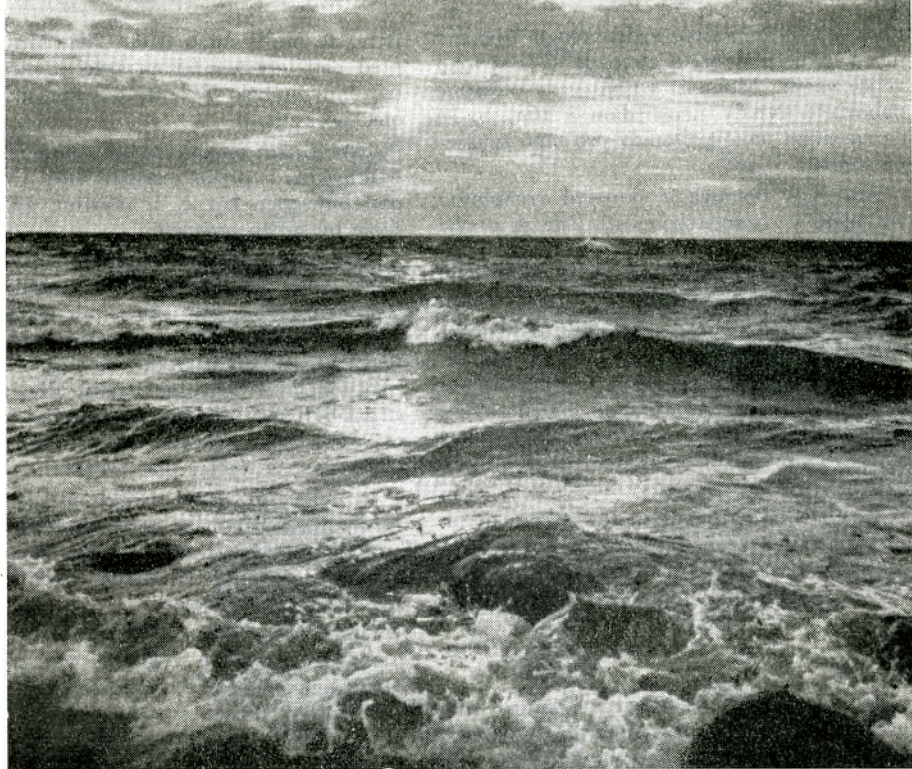
Mnoho mladých lidí se nenaučilo rozeznat dobré od zlého a správné od špatného. Snad žádného motoristu ani nenapadne, aby jel po nesprávné straně vozovky. Každý ví, že by taková jízda skončila katastrofou. Stejně tak důležité je pochopit tuto zásadu i v životě. Jízda po nesprávné straně dopadne velice špatně.

Děti by měly být od útlého dětství vedeny k pochopení důležitého životního zákona o setbě a žni. Měly by vědět, že kdo rozdává zlo, musí nutně sklízet zlo, a kdo rozsévá dobro, bude i dobro žít. Každé dítě by mělo být vedeno k tomu, aby četlo ušlechtilou četbu, mluvalo vždy pravdu, bylo laskavé, přátelské a ochotné pomáhat jiným. Mělo by se též naučit zdravě žít, správně jíst a pít, pracovat a odpočívat, a zdráně spát. Mělo by vědět, že poctivé učení a odpovědná práce pomáhají rozvoji charakteru i schopností a přinášejí úspěch.

V zájmu správné výchovy dětí musí rodiče svým příkladem ukázat jak žít a potom dovolit, aby se mladí lidé na vlastních zkušenostech učili jak žít.

Když se mladý člověk dostává do slepé uličky zla, musí být včas vyveden zpět na správnou cestu života. Když se dostává do osidel marnosti a nečistoty, musí mu být včas podána pomocná ruka, aby sám sebe nezničil. A pokaždé, kdy v nerozumnosti vjede na červené světlo do křižovatky důslednosti, měl by být poučen, že za neposlušnost přichází trest.

(Převzato a upraveno z časopisu „The Adventist Home“ — květen 1970)

ZMAŘENÝ ŽIVOT NA ŘETĚZU

Na severním pobřeží Atlantiku vede podmořský kabel přes malý ostrůvek. Kabel je připoután velkými řetězy. Když nastane odliv, jsou řetězy vodou nepříkryty, obnaženy.

Jednou si hráli na břehu tři chlapci. Jeden z nich se pokoušel zvednout těžký řetěz, druhý zase chodil po řetězu, jak to už chlapci dělávají. Tu se jednomu dostala noha do článku od řetězu. Ale ať dělal co dělal, nemohl nohu ze řetězu vyndat. Druzí chlapci se mu smáli: „Tak, teď jsi v zajetí, a musíš tu zůstat.“ Chlapec kroutil nohou na všechny strany, až ho rozbolela. Pak mu pomáhali i ostatní dva, ale marně. Zatím mu noha otekla.

Tu zaslechli šum vody. Přiliv stoupal. Ve smrtelné úzkosti dělali co mohli, aby nohu ze řetězu vyndali. Všechno marné, noha zůstala v řetězu. Mezitím se vlny přibližovaly, byly stále větší. Konečně oba chlapci museli utéci, aby zachránili aspoň sami sebe. Nad chlapcem, který měl nohu v řetězu, se zavířela voda. Ještě dnes si tam lidé vyprávějí o té strašné události, o zmařeném životě na řetězu.

Zamysleme se chvíli nad touto tragédií z duchovního hlediska. Je tu mladý člověk, který má život před sebou, kterému je určeno, aby žil. Dostává se do situace, do prostředí, které násilím ukončí jeho život. Místo radosti ze života — smrt.

I nás Bůh stvořil k tomu, abychom žili — žili věčně. I my jsme se měli radovat ze života v prostředí, do kterého Bůh člověka postavil: do ráje. Co se to s člověkem stalo, že místo radostného života, který neměl končit, mu musel Bůh říci: „smrti umřeš“? Proč došlo k té tragédii, v které místo života přišla smrt? V přirodě uvedené na začátku jsme četli, že to byl řetěz, s kterým si chlapci hráli a který se stal nakonec pro jednoho z nich osudným jako past. Zapletl se do něj a už nemohl ven. Nestává se to i nám v životě, že se do něčeho zapleteme a pak už nemůžeme ven? Co všechno může být pro nás takovým lákadlem ke hraní, jako byl onen řetěz? Co je pro nás napřed lákadlem, které se nezdá vůbec nebezpečné, s kterým láskujeme, hrajeme si, ale které se nám později stane osidlem, léčkou, chytne nás a jsme v jeho zajetí jako v pasti? Co je pro nás, obrazně řečeno, tím nebezpečným řetězem? Písmo svaté to jmenuje hříchy.

To hříchy se nám zdá lákadlem, s kterým si zahráváme, který je nám příjemný a nijak se nám nezdá nebezpečný. Nakonec nás zcela ovládne a jsme v jeho zajetí a už nemáme sílu vysvobodit se. Je to hřích ve všech formách a různých

obměnách. Co všechno může být svodem a nástrahou zvláště pro mladého člověka! Satan má rafinované svody a zná různé způsoby, jak člověka dostat do pasti a zmařit jeho život — hlavně život věčný. Satan věděl, jak má jít na naše první rodiče v ráji, aby je svedl. Prostředí, do kterého je dostal, bylo příjemné, že zapomínají na Boží vůli. Napřed jen pohladit strom, potom se prsty probrat v jeho listech. Co na tom může být nebezpečného? Vždyť je to jen hra! Ale záležitost se stupňuje; je tak silná a ovoce tak lákavé, že nakonec uvědoměle přestupují jasný Boží zákaz. Jsou v pasti a nemají síly se z ní osvobodit. Proto místo života — smrt.

Satanův způsob svádění lidí se v podstatě nemění. Na naší generaci 20. století působí podobně. I dnešního člověka se snaží strhnout do hříchu. Proto i nám platí slova Písma: „Buďte střízliví a bděte, neboť váš protivník, ďábel, obchází jako lev řvoucí a hledá, koho by pohltil. Jemu se braňte, jsouce silní ve víře!“ (1 Petr 5, 7, 8) Všechno, co děláme proti jasné vůli Boží je hřích. Vždyť hřích je přestoupení Boží vůle, Božího zákona. Vážený příteli, až budeš mít pokušení hrát si s hříchem, vzpomeň si na toho chlapce u moře, na jeho zmařený život, připoutaný k řetězu.

Někdo však namítne: „Já už v té pasti jsem, zapletl jsem se do řetězu, do hříchu, z kterého se neumím dostat ven. To mne čeká také tak smutná perspektiva jako toho chlapce? Co mám dělat?“ Díky Bohu, že náš život nemusí skončit tak, jako u toho chlapce. Našel se zachránce, který nás chce vytrhnout z hříchu. Je to Ježíš, náš spasitel. On s nasazením vlastního života jde za námi, když nás už přikrývají smrtelné vlny, aby nás zachránil. Musel dokonce obětovat život svůj vlastní, abychom my mohli být zachráněni před smrtí a aby se nám dostalo znovu života, který je věčný. To je jádro evangelia, to je radostná zvěst o záchraně, která má znít všem lidem připoutaným k řetězu hříchu. Proto, jestli jsi i ty připoután k hříchu a nemáš síly se osvobodit, přijmi nabízenou pomoc, uvěř v Ježíše jako svého spasitele, řekni mu o své bídě a budeš žít. „K tomu se zjevil Syn Boží, aby mařil působení ďáblovo“ (1 Jan 3, 8). Pozvedni svou mysl na modlitbě k Bohu, popros Pána Ježíše několika slovy o pomoc, a On tě vysvobodí: „Přistupte tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost, kdykoliv potřeбуjeme pomoc“ (Žid 4, 16). Přijmi tuto radu Písma. Uchopte se směle a s důvěrou Ježíšovy zachraňující ruky a budeš zachráněn. SR

ŠKOLA MODLITBY

MODLITBA VE JMÉNU JEŽÍŠE

„Nebot já jdu k Otci a učiním, začkoli byste prosili v mém jménu, aby Otec byl oslaven v Synovi. Budete-li oč prositi v mém jménu, učiním to.“ (Jan 14,13.14)

Co znamená modlit se ve jménu Ježíše? Proč to je tak mimořádně důležité?

JE TO VÍC NEŽ VYSLOVENÍ JEHO JMÉNA

Modlit se ve jménu Ježíše je víc nežli vyslovit jeho jméno na počátku a na konci modlitby. Znamená to modlit se ve smyslu a v duchu Ježíše, věřit jeho zaslíbením, důvěřovat jeho milosti a konat jeho vůli.

V JEŽÍŠOVĚ JMÉNU JE ŽIVÁ SÍLA

Učedníci měli šířit dílo ve jménu Kristově. Jejich řeč i jednání mělo obracet pozornost jejich okolí na jeho jméno, na zdroj živé síly, která může spasit hříšníky. Své prosby k Otci měli vysílat ve jménu Ježíše Krista; aby dosáhli vyslyšení. V Božím království nemůže být uznáno nic, co nenese jméno Ježíšovo.

JEHO JMÉNO ČINÍ MODLITBU PŮSOBIVOU

„Proste ve jménu mém“, říká Kristus. To činí modlitbu silnou, na základě níž Otec udílí poklady své milosti. Oč budeš upřímně prosit obdržíš, aby tvá radost byla plná.

BŮH CTÍ JEŽÍŠOVO JMÉNO

„K němu pak máme důvěru, že nás slyší, kdykoli o něco prosíme podle jeho vůle. A víme-li, že nás slyší ve všem, oč prosíme, víme také, že máme splnění proseb, jimiž ho prosíme.“ (1 Jan 5,14.15) Přednášejte své prosby bezvýhradně Otci v Ježíšově jménu. Bůh pak prokáže čest jménu svého Syna.

TAJEMSTVÍ ÚSPĚCHU

Učedníci ještě neznali neomezenou moc svého Pána. On jim ale říká: „Dosud jste za nic neprosili v mém jménu.“ (Jan 16,24) Tím jim poukázal na to, že tajemství vyslyšení modlitby je v jeho jménu. On v naší záležitosti předstoupí před Otce a bude ho prosit o pomoc.

Žádný člověk nekráčí po této zemi, aniž by obdržel třeba tu nejmenší sílu od svého Stvořitele. Nebeský pramen je otevřen i tomu nejslabšímu. „Začkoli byste prosili v mém jménu, aby Otec byl oslaven v Synovi. Budete-li oč prositi v mém jménu, učiním to.“ (Jan 14,13.14)

BŮH RÁD ODPOVÍDÁ

Modlit se máme nejen ve jménu Kristově, nýbrž i pod vlivem Ducha svatého. To je míněno slovy: Duch se nás zastává vzdechy, které se vymykají slovům.“ (Řím 8,26) Takové modlitby Bůh rád vyslyší. Jestliže se upřímně a opravdově modlíme ve jménu

Ježíše, pak můžeme být jisti, že Bůh vyslyší naše prosby nad naše očekávání. (Ef 3,20)

PROSBA

„Na každý den dobrořečiti budu tobě a chváliti jméno tvé na věky věků.“ (Žalm 145,2)

„Nebo skála má a hrad můj ty jsi, protože pro jméno své ved i doved mne.“ (Žalm 31,4)

MODLI SE Z CELÉHO SRDCE

„Když mne vzývati budete, abyste vyšli z trápení a modliti se ke mně, tedy vyslyším vás. A hledající mne, naleznete, když mne hledati budete celým srdcem svým. Dám se zajisté naléztí vám, dí Hospodin.“ (Jer 29,12-14)

Co znamená zápasit na modlitbě? Jak se naučíme modlit z celého srdce?

ZÁPAS NA MODLITBĚ

Je třeba vysílat k Bohu opravdovou, vroucí, usilovnou modlitbu tak jako David, když volal: „Jako jelen rve, dychtí po tekutých vodách, tak duše má rve k tobě, ó Bože.“ „Hle, chci poslouchat rozkazy tvé.“ „Duše má touží po ustanoveních tvých.“ „Mé srdce a celé tělo jásá vstříc živému Bohu.“ Tato slova svědčí o touze královského pěvce.

NAUČME SE MODLIT OPRAVDOVĚ

Modleme se s opravdovostí v Kristově jménu. V takové modlitbě je pak skryta Boží zástava. Bůh je ochoten učinit nad naše prosby a očekávání.

UMĚNÍ PROSIT

Bůh nám chce být vším, jen když mu to dovolíme. Polovičaté, frázovitě modlitby nepřinášejí žádný zisk! Pros ve víře, čekej ve víře, přijímej ve víře, těš se v naději; nebo kdo hledá, nalézá. Buď opravdový a vytrvalý na modlitbě. Cvič se v umění vyprositi si požehnání, které Bůh zaslíbil. Skrze vytrvalost dosáhneš světla, pravdu a bohatou milost.

JAK ČELIT POKUŠENÍM A ZKOUŠKÁM

Jsmeli vystaveni pokušením a zkouškám, pak běžme k Bohu a bojujme na modlitbách. On nás neodmítne, ale dá nám sílu k jejich přemožení. Takovou sílu, abychom mohli odpirat zlému.

JAK VYBOJUJEME VÍTĚZSTVÍ NA MODLITBĚ?

Největší vítězství celých sborů nebo jednotlivců nebyla dosažena nadáním, dovedností a lidskou přízní, ale v komůrce před Bohem. Opravdová, pevná víra spoléhá na Všemohoucího.

VE ZKOUŠKÁCH SE ZJEVUJE PRAVÁ VÍRA

Doba těžkostí a utrpení vyžaduje zvláštní víru, která nechabuje ani tehdy, je-li zkou-

šena. Kdo není ochoten sám sebe zapřít, sklonit se před Bohem a dlouho, opravdově se modlit, ten nedosáhne požehnání.

PROSBA

Milý Otče, pomoz mi na každý den se opravdově modlit, abych byl připraven i pro čas zkoušky.

BDELOST A MODLITBA

„Bděte v každé době a modlete se, abyste byli schopni uniknouti všemu tomu, co má přijíti, a obstát před Synem člověka.“ (Luk 21,36)

Proč nás bible vybízí, abychom bděli a modlili se?

ČAS JE KRÁTKÝ

Velký boj, který satan započal v nebi a ve kterém pokračuje na zemi, bude brzy navždy ukončen. Satan vyvíjí velké úsilí, aby každou neopatrnou duši svedl a zničil.

SATANOVY SVODY

Když satan vidí některé ze svých plánů neuskutečněné, vyhledává hned jinou příležitost pro své útoky. Jeho cílem je oklamat věřící.

Především mladí křesťané mají být varováni před jeho mocí. Jejich útočiště má být ve Slově Božím, ve zkušenostech a radách bible.

KAŽDÝ JEDNOTLIVEC JE ZKOUŠEN

Satan vyvine v posledním rozhodném boji mimořádné úsilí. Víra každého člena církve bude prozkoušena.

PADLÍ ANDĚLÉ VE SLUŽBĚ SATANA

Satan velí legiím padlých andělů. Tam, kde je věřící osvětlen nebeským světlem, tam satan posílá své zástupce. Do této situace nasazuje své pomocníky, aby ovlivnili člověka a přinutili ho sloužit v jejich službách. Tento vliv zasahuje muže, ženy i děti.

NEPŘESTÁVAJÍCÍ BDELOST

Každý křesťan má být na stráži. Bdi, aby ses nedostal do nečekaných, mistrně nastražených léček! Nebudeme-li stále pozorní, staneme se snadno kořistí nesčetných satanových úkladů.

POTĚŠITELNÉ UJISTĚNÍ

Satan by rád lidem vštípil myšlenku, že je modlitba zbytečná a je jen pouhou formou. Ví však velmi dobře, jak nutná je pobožnost a modlitba pro následovníky Krista. Síla křesťana spočívá v modlitbě víry, která jej posiluje v boji proti satanovi.

VYCHÁZEJ VŽDY S MODLITBOU

Toho, kdo se pokorně učí od Krista, nemůže satan přemoci. Kdyby směl satan svednout jednat, pak by žádný neměl naději na odpuštění a utrpěl by ve svém životě víry úplnou porážku. Nepřítel nesmí ani o vlas přesáhnout jemu určenou oblast. Žádná moc nemůže zničit toho, kdo v dětině důvěře spoléhá na moudrost, která pramení od Boha.

PROSBA

Otče, děkuji Ti, že nám ve svém Slově ukazuješ na útoky satana a že na modlitbě smím obdržet sílu, abych v jeho klamech a pokušeních zvítězil. Pomoz, abych Ti byl v denním studiu bible a v modlitbách věrný.

VÍTĚZSTVÍ NAD STRACHEM A STAROSTMI

KAREL ŠPINAR

Od dávných dob touží člověk vědomě nebo podvědomě přemoci strach. Strach — úhlavní nepřítel těla i duše. Mnozí jej chtějí přemoci, ale nedaří se jim to. Vyhledávají lékaře, navštěvují psychiatry, aby je zbavil toho ztíravého pocitu, ale marně. Trápí je nejasný, neurčitý strach.

Známý pisatel napsal: „Největší bič lidí nejsou ani tak války, jako spíše strach. Strach je jejich stálý průvodce. Začínají svůj den ve strachu, je s nimi po celý den a sedí jim u postele i když ulehli.“ I Písmo svaté mluví o strachu ve vztahu k poslední době: „... lidé budou trnouti strachem a očekáváním těch věcí, které přijdou na celý svět.“ (Luk 21, 26)

Kořen mnohé nemoci, ba dokonce příčinu mnohé smrti nalézáme ve strachu. Mnoho lidí se obává ztráty zdraví, peněz, domova apod. Jiní mají strach z toho, že každým dnem se sice pomalu, ale jistě přibližují ke hrobu. I historie nám potvrzuje tuto smutnou skutečnost. Ferdinand IV., král španělský, zemřel ze strachu. Odsoudil jednou dva zločince; vynesl nad nimi rozsudek smrti. A oni, když uslyšeli svůj ortel, hned v zápleti krále prokleli. To na krále tak zapůsobilo, že čekal jako uhranutý, kdy se jejich prokletí vyplní. Čekal v hrůze plných třicet dní. Pak zemřel. Nebo o Napoleonovi je známo, že sice dobyl takřka celou Evropu, ale kdykoli viděl černou kočku, zmocnil se ho strach. Podobně i sjednotitel Ruska, car Petr Veliký, měl panickou hrůzu, když měl jít přes most. Mnozí lidé mají strach z čísla 13, jiní věří na nešťastný pátek. A někteří lidé, aby neměli strach, že se jim něco špatného stane, nosí amulet, který jim má přinést štěstí.

Je mnoho způsobů a mnoho cest, kterými se lidé chtějí zbavit strachu, ale je jenom jedna cesta, která nás od něj vysvobodí. Hovoří o ní Pán Ježíš. V evangeliu Jana je zapsán Ježíšův výrok: „Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí.“ Pravda, Boží pravda, Boží slovo lidstvo osvobozuje. Toto Boží slovo je živé a mocné. V epistole k Židům 8, 12 je psáno: „Nebo slovo Boží je živé, účinné a ostřejší nad každý dvojitý meč; proniká až do rozdělení duše a ducha, do kloubů i morku, a rozeznává myšlenky i úmysly srdce.“ Zajímavou myšlenku uvádí i apoštol Jan, když říká, že kde je láska, tam není strach. „Strach není v lásce. Ale dokonalá láska zahání strach, neboť strach působí trápení. Kdo se však bojí, není dokonalý v lásce“ (1 Jana 4, 18) Boží slovo podtrhuje, že kde láska Boží nesídlí v srdci člověka, takové srdce je ovládáno strachem. Ale Boží láska přináší člověku radost, pokoj a jistotu. Každý člověk potřebuje lásku, nemůže bez ní trvale žít. Buď ji má, nebo zaniká. Bůh je láska. On je cesta, pravda i život. Kdo z lidí přijme biblickou pravdu, kdo v ni uvěří a bude se podle ní řídit, tomu Boží láska ovládne srdce. Strach a starosti musí pak ustoupit.

Základní příčina strachu je hřích. Adam byl v ráji tak dlouho šťastný a neznal strach, pokud nepadl do hříchu. Ale v tu chvíli, kdy přestoupil Boží zákon, kdy zhrěšil, ovládl jeho srdce strach. Na Boží otázku odpovídal: „Bál jsem se, proto jsem se schoval.“ Do té doby rozmlouval s Bohem jako dítě se svým Otcem, těšil se z Boží blízkosti, měl radost z nezkaleného vztahu ke svému Tvůrci. Nevěděl, co je strach.

Malé dítě, když je samo doma, těší se na návrat svých rodičů. Rodiče mu před odchodem nakázali, co nesmí dělat, na co nesmí ani sahat, jako je nůž nebo zápalky apod. Ale jestli dítě neposlechlo, když něco rozbilo a chce to zatajit, čeká se strachem, rozechvěním a s tlukoucím srdcem na návrat rodičů. Přestoupení rodičovského příkazu a následky neposlušnosti jsou důvodem k obavám, ke strachu. Má i výčitky svědomí. Pakli se dítě přizná, řekne-li rodičům, co udělalo, snad bude potrestáno — ale nastane ulehčení, strach pomine. Vztah mezi dítětem a rodiči je zase pěkný, nenarušený, dítě získalo duševní rovnováhu.

Tak je to i s námi dospělými. Pokud si člověk nepřizná svůj hřích, pokud ho skrývá ve svém srdci, má strach. A ten zřídí zdraví člověka, jeho radost i spokojenost. Bible říká: „Odplata za hřích je smrt“ (Řím 6, 23)

I lékaři nám potvrzují, že strach a starosti jsou příčinou mnohých srdečních potíží. Jednou za mnou přišel můj přítel. Už předtím jsme spolu hovořili o tajemství klidného a vyrovnaného života. Snažil jsem se ho přivést k poznání, že víra pomáhá člověku i v různých krizích života. A teď přišel, abych mu nějak poradil. Říká mi, že se cítí nemocný, ale že jeho lékař mu nepomáhá. Tak jsem s ním šel k druhému lékaři, kterého jsem osobně dobře znal. Prohlédl ho. Mně pak lékař řekl, že tomu mučení příteli tělesně nic nechybí. Vypadá to, že ho asi něco trápí, je sklíčen strachem.

Pozval jsem přítele ještě k sobě. Doma jsem se ho snažil rozebrat, mluvil jsem mu k srdci, že snad něco v sobě skrývá, co ho tlačí a co je příčinou jeho psychického stavu. Nakonec mi odkryl tajemství svého srdce. Dopustil se hříchu — a nebyl to malý hřích. Ujistil jsem ho, že Bůh odpouští každý hřích, který vyznáme a litujeme. Předložili jsme celou záležitost společně na modlitbě Bohu. Vyznal a litoval. Odcházel s duševní vyrovnaností, kterou opět našel. Dnes je šťastný a zdravý. Ne nadarmo říká bible, že bezbožným chybí vnitřní klid, nemají pokoje. Naproti tomu „pokoj mnohý je dán těm, kteří milují zákon Boží“ (Žalm 119, 165)

Ve známém sále v New Yorku se shromáždilo 2700 lidí, aby si poslechli proslaveného řečníka. Mluvil na téma: „Jak přemáhat strach a získat duševní klid“. Řečník nakonec pozval přítomné lidi do kursu, kde se tomu měli prakticky naučit. Kursové stálo 20 dolarů. Do kursu se přihlásilo na

900 posluchačů. Z toho je jasně vidět, jak lidé takřka masově hledají prostředky zbavit se nějak strachu a starostí. Bible, ta osvědčená stará kniha, jejíž pravdivost je prověřena generacemi, nám nabízí jediný léčebný prostředek — pokoj s Bohem, který dosáhneme vyznáním hříchu a poslušností Boží vůle.

Jiný důvod, proč mají lidé strach, je nedostatek víry. Bible nám radí, abychom si nedělali příliš velké starosti o příští den. Pán Ježíš říká: „Nepečujte proto úzkostlivě o zítřek; neboť zítřek bude pečovat sám o sebe. Každý den má sám dost lopty.“ (Mat 6, 34) Tím Pán Ježíš nechce říci, abychom na zítřek vůbec nemysleli a neměli pro zítřek plán. Proto nám dal rozum, abychom jednali rozumně. Ale učí nás, že i nám platí Boží slib daný Jozuovi: „Posilni se a zmužile se měj, neboj se, ani lekej, nebo s tebou jest Hospodin Bůh tvůj, kamž se koli obrátíš“ (Jozue 1, 9) Kristus si přeje, abychom se nebáli a více mu důvěřovali. Zve nás, abychom mu odevzdali všechny svoje starosti, protože on chce pečovat o nás. V bibli čteme: „Složte veškerou starost na něj, vždyť on pečuje o vás“ (1 Petr 5, 7) I to je Boží slib, prověřený v mnoha případech.

Před nedávnem přišla za mnou členka mého sboru. Je to matka dvou malých dětí. Přišla celá smutná a ustaraná. Má nevěstičího muže, který nedbá na zásady manželské věrnosti. Našel si jinou. Chce se od ní odstěhovat, a tak opustit ji i děti. Nechce ji dávat ani peníze. Připomněl jsem ji uvedený verš, abychom svoje starosti předložili především Bohu, vždyť on o nás ví a slíbil, že bude o nás pečovat. Společně jsme její záležitost předložili Bohu. Po dvou týdnech jsem se ji ptal, jak to u nich dopadá. S radostnou tváří mi sdělila, že muž se vůči- hledně změnil a že nepomýšlí na odchod. Také i peníze jí dává. Co se s ním stalo? Nevím. Ani ona neví. Ale nás zajímá výsledek. Nepředložili jsme tu věc Bohu nadarmo.

Možná, že i ty, který čteš tyto řádky, žiješ v duševní tísní nebo ve strachu. Bude-li tvoje víra a důvěra k Bohu upřímná, zbavíš se strachu. „A to je vítězství, které přemáhá svět: naše víra.“ Patříš k těm, kteří mají strach a jsou deptáni starostmi? Pak si přezkoušej svůj postoj k Bohu a k lidem. Když najdeš důvod pro svůj strach, odstraň ho tím, že se odevzdáš Bohu. Smiř se s Bohem, vždyť je to on, který tě jedině může zbavit strachu beze zbytku a osvobodit tě od ničících starostí. Smiř se i s člověkem, s kterým nežíš podle Ježíšových zásad lásky k bližnímu. Uděláš-li to, Pán tě naplní svým nebeským pokojem a radostí. „Vždyť všechno, co se narodilo z Boha, přemáhá svět. A to je vítězství, které přemáhá svět: naše víra“ (1 Jana 5, 4) Uchop se vírou Božího slibu, který platí i tobě: „Neboj se, nebo jsem já s tebou; nestrachuj se, nebo já jsem Bůh tvůj. Posilním tě a pomáhati budu tobě, a podpíráti tě budu pravici spravedlnosti své.“ (Iz 41, 10)

BŮH NECHCE MASKY - CHCE LIDI

U nás je to běžný zvyk, že se před masopustem prodávají v obchodech masky. V galanteriích nám nabízejí masky hedvábné, v papírnictví lepenkové. Přikrývají obvykle část obličeje kolem očí. Na bále nebo na maskárním plese je pak obličej člověka schován za maskou — člověk vypadá úplně jinak. A to je vlastně důvod, proč lidé nosí masku: aby vypadali jinak! Člověk chce zůstat nepoznan, aby se o to víc mohl oddat bujněmu veselí. Čím lepší maska, tím větší radost.

Jsou i jiné masky. Používají je herci v divadle. Jsou jemné, rafinované. Nejsou z lepenky ani z hedvábí, a herci si je nepřipínají na obličej. On totiž celý jejich obličej a dokonce celá jejich postava je vlastně maska. Pod dovednou rukou maskéra se změni jejich obličej téměř k nepoznání. Herec dokáže sehrát svou roli tak dokonale, že ho ani nepoznáme. Takové maskování nezmění pouze obličej nebo postavu. Maskování sahá mnohem hlouběji. Zasáhne celou osobnost, celou bytost herce. To pak hovoříme o schopnosti proměnit se v jinou postavu a hovoříme o hereckém nadání sehrát podle libosti buď lakomce nebo zbožného člověka.

To jsou herci. Ale teď se podívejme na lidi kolem nás, podívejme se i sami na sebe. Nenosíme my všichni také někdy masku? Nepoužíváme ji takřka každý den, ba někdy i vícekrát za den? To nemám na mysli nějaký ten zkrášlovací prostředek, který má ze stárnoucího člověka udělat mladšího, jako pudr, růž na rty nebo přebarvení vlasů apod. To jsou prostředky, které mají spíše zamaskovat nebo zaretušovat nedostatky a udělat mladším. Tyto věci jsem neměl na mysli. Myslím na úplně jiné masky, které máme trvale k dispozici a které používáme podle potřeby. My jsme v jejich používání už tak zběhlí, a máme v tom takovou praxi, že si to ani neuvedomujeme. Používání této masky a přeměna naší osobnosti navenek se uskutečňuje téměř automaticky, samo od sebe.

Dejme si příklad: Je dopoledne, v bytě není ještě uklizeno, a tu někdo zvoní. Znechuceně si pomyslíš: „Kdo to tak brzy po ránu otravuje?“ — Otevřeš. I když tu upovídanou sousedku od naproti dvakrát neseš, tak přesto nasadíš libeznou tvář a klidně řikáš: „To jsou k nám hosti, pojďte dál, pěkně vás vítám, posadte se!“ Ale přitom si myslíš, aby se moc nezdržovala a už byla raději venku. To je ta společenská přetvářka, společenská maska. Jsme lidé schovaní za maskou.

Aužak — kde zůstává člověk bez masky? Kde zůstává ten opravdový, skutečný člověk? Známe jej vůbec? Někdy si myslíme, že jsme viděli člověka, ale teprve později poznáme, že to byla jen jeho maska. Jinak řečeno: někdy se domníváme, že hovoříme s člověkem, že ten člověk s námi hovoří upřímně, otevřeně, že srdce a opravdově, a zatím po nějaké době poznáme, že ten člověk se jen tak dělal, že nebyl upřímný, že se přetvařoval. Dělal se jiným, než ve skutečnosti

je. Je to pokrytec. I slovo Boží nás nabádá, aby náš vzájemný lidský vztah, který se má projevit v lásce k bližnímu, byl opravdový, bez falše a pokrytectví. V epistole k Římanům 12, 9 stojí napsáno: „Láska buď bez pokrytectví! Mějte v ošklivosti zlo, lněte k dobrému.“

Když potkáš nějakého známého, víš ty vůbec, jestli je to opravdu on nebo jen jeho maska? A jak je to s tebou? Kolik těch masek máš? Kolik jich používáš? A kdypak jsi vůbec bez masky? Kdy a před kým se dokážeš demaskovat, před kým se ukážeš takový, jaký jsi opravdu?

Lidé se skrývají za masku dokonce i v tom nejdůvěrnějším kruhu: v rodině, před dětmi, před rodiči i v manželství. Člověk se nechce ukázat takový, jaký ve skutečnosti je. I svá slova, svou řeč používá k tomu, aby to maskování bylo úplné. Děláváme to přece někdy také tak. Ale získáme tím něco? Přemýšlel jsi už nad tím, co vlastně získáš, když se lidem ukazuješ ne takový, jaký opravdu jsi, ale v masce? Snad se domníváš, že získáš nějakou výhodu. Proto to děláš. Ale každá mince má dvě strany. Proto se podívejme i na druhou stranu té mince.

Takovým jednáním, jak jsme právě uvedli, znehodnocujeme sami sebe. Člověk dvojitě tváře škodí nejvíce sám sobě. Kdo je jiný navenek a jiný uvnitř, škodí vlastnímu vnitřnímu životu. To ho přivádí až k duševní rozpolcenosti a nespokojenosti. Žít pod maskou znamená rozrušit ten základ důvěry mezi mnou a tím druhým. Proto je dnes tak málo důvěry mezi lidmi, že se mezi sebou nestýkají upřímní lidé, ale masky. Tato skutečnost se jeví všude kolem nás v běžném životě. Protože se narušila důvěra člověka k člověku, tak jeden druhého jen tak opatrně ohmatává, aby zjistil, jaký ten jeho protějšek ve skutečnosti je. V lidové řeči se takovému opatrnému ohmatávání druhého říká „otukávání“. Otukáváme toho druhého, abychom poznali jeho myšlenky, názory, abychom věděli, na čem jsme.

To je situace, která se nelíbí ani lidem, ani Bohu. Je jen jedna cesta, jak žít s druhým opravdově a v přátelské shodě. Lidé musí mít odvahu potkávat se bez masky, být přirození, nefalšovaní. Těm, kteří tu odvahu chtějí mít, dává Pán Ježíš rady, které stojí za to, abychom se nad nimi zamysleli. Mat 19, 19: „Miluj svého bližního jako sebe.“ Ani více, ani méně.

Luk 6, 31: „Dělejte lidem jen to, co sami chcete, aby oni dělali vám.“ Při jedné příležitosti říká Pán Ježíš, že to je obsah celého Pisma svatého. Kdyby se lidé řídili jen touto jedinou větou, jak by muselo být dobře na světě!

Mat 5, 37: „Vaše řeč buď ano — ne. Co je nad to, je od zlého.“ Ať je naše řeč určitá, jasná a jednoznačná, ať ten druhý ví, na čem je. Řeknu-li něco, pak za tím stojím.

Luk 3, 11: „Kdo má dva pláště, dej tomu kdo nemá žádný.“ To je dobrá rada, kdo se odnaučit sobeckosti.

Mat 5, 41: „Nuttí-li tě kdo jíti s ním milí jednu, jdi s ním dvě.“ Podle římského zákona měl císařský posel právo vyžádat si od kohokoli, bylo-li to potřeba, aby mu ukazoval cestu nebo pomohl nésti zavazadla. To tedy byla povinnost. Ale Pán Ježíš nás učí, abychom dělali pro druhého i víc, nejen to, co je naše povinnost.

Ten, kdo žije těmito Ježíšovými radami, naučí se vidět v druhém člověka, kterému je třeba pomoci. Přemáhá ve svém srdci touhu uplatňovat vždy jen to své já, svou osobu. Tam, kde se odhodí masky, začne mluvit srdce. Potom i jednání mezi lidmi bude řídit srdce.

Nejsme utopisté, kteří se ženou za krásnými, ale neuskutečnitelnými ideály. Nepatříme k lidem, kteří mají hlavu v oblacích a přitom zapominají, že chodí po zemi. Neděláme si iluze, že je možné změnit celý tento svět, který leží v hříchu. Ale o jednom jsme přesvědčeni: lze změnit jednotlivce. Mohu změnit sebe. Sám z vlastní síly to sice nedokážu; to jsem už zkoušel. Ale Ježíš mi chce pomoci. On má tu moc změnit mou povahu, když budu chtít. Ale musím chtít a už hned dnes začít! Protože jednou přijde den velkého demaskování, odmaskování, odhalení všech lidí. Bude to na Božím soudu. To o Ježíši je napsáno, že přijde na tuto zemi jako soudce, jehož oči zpytavě pronikají každé srdce jako plamen ohně. Přijde osobně podruhé na tento svět, aby odkryl každý hřích a demaskoval každé pokrytecké jednání a odplatil každému podle jeho skutků. To bude soud, na kterém „Bůh skrze Ježíše Krista bude soudit i skryté činy lidské“ (Řím 2, 16). Jak asi dopadne rozsudek nade mnou?

Varujme se proto přetvářky, nechtějme nosit masku, protože tím škodíme především sami sobě. Pán Ježíš nám ukázal, jak máme žít bez pokrytectví. Přeje si od nás opravdovost, upřímnost. Žalmista píše: „Bůh je štít můj, kterýž spasený činí upřímné srdcem.“ Čím dříve se své masky zbavíme, tím lépe pro nás, protože jednou se budeme muset ukázat před Bohem bez masky. A ta doba není tak velmi vzdálená. Pán Ježíš nám chce pomoci, abychom byli před Bohem upřímní, protože Bůh nechce masky, chce opravdové lidi. Šťastný člověk, na kterém se naplní verš Pisma: „Láska buď bez pokrytectví! Mějte v ošklivosti zlo, lněte k dobrému.“

DAR ŘEČI

Člověk je jediná ze stvořených bytostí, která mluví. Řeč je znamením, které jej nejvíce rozlišuje od ostatních tvorů. Člověk je zástupcem všeho stvoření a odpovídá za ně Bohu. Umět otevřít ústa a uvědoměle vyznat Boha slovem, to činí člověka korunou stvoření.

Každý správný řemeslník je rozhodnut, že nepustí ze své dílny nic, pokud to nebude vypracováno tak, jak mu to umožňuje jeho talent. Dostali jsme předivný talent — řeč — proč z ní neuděláme také jen to nejlepší? Co neslouží k oslavení Božímu, nestojí za to, aby bylo mluveno nebo konáno. „Ale pravím vám: Z každého prázdného slova, které lidé promluví, budou skládati v den soudu účty; neboť ze svých slov budeš ospravedlněn, a ze svých slov budeš také odsouzen“ (Mat 12, 36. 37).

Chceme-li začít mluvit, měli bychom se nejdříve sami sebe tázat: Prospěje to mně nebo tomu druhému, nebo uškodí? Je-li to dobré pro oba, klidně to můžeme říci, je to dobré slovo. Není-li tomu tak, raději nehovoříme.

Našími slovy můžeme potěšovat, povzbuzovat, obšťastňovat. Je tolik lidí kteří hladoví po takových slovech. Při psychologických průzkumech bylo jednoznačně zjištěno, že člověk bez přívětivého slova nemůže žít. Byly vybrány dvě skupiny

nemluvnat a každému dítěti byla věnována stejná péče. Jediný rozdíl byl v tom, že s jedněmi dětmi se mluvilo a s druhými nikoli. Ty děti, které nedostávaly jen péči, ale také laskavá slova, se nádherně vyvíjely, naproti tomu ty druhé churavěly a byly by konečně úplně zahynuly, kdyby se nebylo s experimentem včas neskončilo.

Jak nádherná jsou povzbuzující slova mnohých myslitelů a básníků. Vždy, kdykoli čtu slova pěkné básně, je mi, jakoby vycházelo slunce — a moje srdce plesá radostí.

Ještě více jsme však uchvázeni slovy proroků nebo apoštolů. Proč to tak je? Všechna tato slova ukazují na vyššího inspirátora. Vždyť v Písmu svatém k nám hovoří sám Bůh. Jak mocně dokáže jeho slovo uchvátit náš život a proniknout ho! Pamatuji si ještě velmi dobře, jak silně na mne zapůsobilo krátké Boží slovo z 2 Moj 20, 2: „Já jsem Hospodin, Bůh tvůj.“ Poznal jsem v tom nabídku Boží lásky na moji adresu a měl jsem nesmírnou radost. Jak je to krásné, že tento zážitek může mít každý!

V jednom pojednání jsem později četl: Všimněme si malého rozdílu. Není zde řečeno: „Já jsem Hospodin, Bůh“, také ne: „Já jsem Hospodin, váš Bůh“, ale: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh“. V tom je ta velikost, že chce být zde pro nás osobně. Pán Bůh se daruje tobě i mně! Jaké štěstí vzniká tam, kde si dva lidé řeknou: jsem tvůj a patříš mi. Oč větší musí

být štěstí, když všemohoucí Pán vesmíru říká tobě i mně: „Jsem tvůj!“ Toto je pravé a čisté evangelium.

Luther také považoval tato slova za nejhlubší evangelium. Podle jeho názoru je řešení všech problémů v Božím oslovení, které říká: „Já jsem Hospodin, Bůh tvůj!“ a v jeho ruce, která se mi nabízí a z níž беру všechno. Tak může každý osobně prožít Boží slovo a najít v něm štěstí a radost. Kdo z nás dokáže žít bez jeho slova?

Ježíš, Syn Boží, je nazýván „Slovem“, protože byl nejvyšším a nejkrásnějším výrazem Boží lásky i milosti. Jen v něm je nám dáno spasení. „A není v nikom jiném spásy; neboť není jiného jména pod nebem daného lidem, v němž bychom mohli být spaseni“ (Sk 4, 12). Bůh nám jej učinil moudrostí, spravedlností, posvěcením a spasením (1 Kor 1, 30). V něm jsou nám dána všechna království nebes (Řím 8, 32). Také jemu patří dík a uznání.

Jistý vážný, zbožný muž ležel na operačním stole a čekal na operaci. Měl mu být vyoperován jazyk, na němž se projevila rakovina. Lékař mu znovu připomněl, že chce-li ještě něco říci, ať tak učiní, neboť po operaci již nebude mluvit. Mladý muž se na chvíli zamyslel a pak hlasitě a jasně zvolal na celý sál: „Bud' pochválen Ježíš Kristus! Amen!“ Kdo z nás zdravých křesťanů by se nechtěl připojit k takové chvále?

P. P.

O CESTĚ KŘESŤANSKÉ NADĚJE

Mezi třemi křesťanskými ctnostmi je vedle víry a lásky vyzdvíhena naděje (1 Kor 13, 13). Patří již ke křesťanství, že probouzí naději a naději pěstuje. Naděje je znamením křesťanů. Čím má člověk jasnější naději, tím více je křesťanem. Kdo žije v křesťanské naději, žije na výsluní evangelijních zaslíbení. Pochybnost je hřích proti naději. Křesťan nemusí nikdy pochybovat, protože jeho naděje je založena na Božím slovu. Záleží jen na tom, zda máme svou naději zakotvenou ve slovech živého Boha. Protože kromě Boha nemůžeme mít naději v ničem jiném.

Doposud to bylo vždy jen křesťanství, které nejnějnější touhy člověka bralo nejvážněji. Apoštol Pavel řekl slova, která ještě nebyla překonána: „Co oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani lidskou mysl nenapadlo, to Bůh připravil těm, kdož ho milují.“ (1 Kor 2, 9) Je to naděje, která překonává veškeré touhy člověka. I ty nejsmělejší lidské sny jsou ve srovnání s touto nadějí ničím. Pán Bůh nedal do našeho srdce touhu, pro kterou není splnění. Komu bychom mohli

po celý život radostněji důvěřovat jako tomu, kdo nás nekonečně miluje!

Touha po jídle — hlad, touha po pití — žízeň, živelná touha plíc po vzduchu, žádost po spánku, přání najít společnost s druhými — to vše nachází své naplnění ve světě skutečnosti. Nebylo by podivné, kdyby jako naschvál právě touha po věčném štěstí, nám byla dána jen proto, aby se nikdy neuskutečnila?

Člověk je více než jen minulost a přítomnost, on tvoří budoucnost. Je vyzván budoucností, která je větší a krásnější než možnost, které má dnes a teď. Jsme nespokojeni s tím, co jsme zde dosáhli. Toužíme po vyšším lidství, po dokonalém bytí. Čekáme něco, co je krásnější, lepší a dokonalejší než náš budoucí svět. Naše radost je v naději na nepomíjející, naše touha se nese po věčném životě. Každý opravdový křesťan touží po spojení s Tím, ke kterému patří od věčnosti, s Bohem.

Ochota znovu a znovu doufat, to je ta nejlepší půda pro Boží působení. Svá požehnání, svou lásku a svou dobrotu dává Pán Bůh do života, který je naplněn nadějí. Bůh může na nás poslat smutek i utrpení, aby nás prozkoušel. Vyzbrojuje nás však pro tento případ nadějí a důvěrou. Ať život s sebou přináší jakékoli utrpení, přece je toto utrpení ozářeno plnou nadějí, která ví, „že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.“ (Řím 8, 28) Naděje — to je ta důvěra, která nedovolí spadnout až na dno, ale dokáže znovu povstat a být pak nesen. Pán Bůh ví o všem i o tom, co považujeme za bezvýznamné; a nebyl by Bo-

hem, kdyby tomu tak nebylo. Naděje nás nese až k smrti a nese nás ještě dále. Křesťan má naději i nad hrobem — a může ji směle mít, vždyť Boží zaslíbení sahají daleko za hrob. Křesťanská naděje je naděje věčnosti. Nic menšího než nekonečné štěstí — toť cíl křesťanské naděje. Nádherná, jaká se nedá vystihnout, čeká na toho, kdo věří a má naději. S apoštolem Pavlem se honosíme nadějí na budoucí slávu, kterou dává Bůh v Kristu. „Skrze něho máme vírou i přístup k té milosti, v níž žijeme, a honosíme se nadějí na slávu dítek Božích.“ (Řím 5, 2)

R. 1929 opustil jistý misionář s manželkou svou vlast a odešel na Novou Guineu, aby působil mezi Papuánci. Tři malé děti nechal ve vlasti. Dlouho hledal marně výraz v papuánské řeči na slovo „doufat“. Po půldruhém roce se jim zde narodil chlapec. Dítě se dožilo jednoho roku, pak onemocnělo a zemřelo. Když otec se slzami v očích připravoval malou rakvičku, pozoroval ho jeden domorodec. „Tvůj syn je mrtev; odjedete teď pryč?“ „Ne.“ „Ale vy také umřete a co budou potom dělat vaše děti u vás doma?“ „Ty jsou v Božích rukách.“ Domorodec chvíli mlčel a pak řekl: „Ó, co jste to za lidi, vy křesťané! Ale vidíte, vy se díváte za obzor?“ „Dívat se za obzor!“ — To je přece ten hledaný výraz! Zde našel misionář dlouho hledaný vhodný termín pro slůvko „doufat“. Lidé, kteří věří a mají naději, dívají se za obzor. Jejich pohled dosahuje až k Bohu, který je pramenem života, lásky, štěstí a síly.

-pv-

KAZATELÉ V ČESKOSLOVENSKU K AKTUÁLNÍM OTÁZKÁM

V době od 23. do 25. dubna 1972 se v Praze konalo celostátní shromáždění kazatelů církve adventistů s. d. Na programu byly teologické, pastorační a organizační otázky.

Účastníci konference hovořili také o světovém míru a bezpečnosti v Evropě. Všichni duchovní se jednomyslně staví za svolání konference o evropské bezpečnosti, jejíž uskutečnění jistě přispěje k uvolnění napětí a zachování míru na celém světě.

Kazatelé se zájmem vyslechli zprávu o účasti církve v Křesťanské mírové konferenci a na IV. všekřesťanském mírovém shromáždění a plně podporují spolupráci vedení církve s KMK.

V diskusi se také jednoznačně vyjádřili proti nelidskému bombardování Vietnamu a proti nesmyslnému vedení války v této oblasti.

„TEOLOGIE SMÍŠENÉHO MANŽELSTVÍ“

Takové bylo téma třídenní konference, ke které se ve Štrasburku sešli luteránští, kalvinští a římskokatoličtí teologové. Toto zasedání bylo počátkem rozsáhlých diskusí, v nichž chtějí zástupci uvedených církví studovat problematiku smíšených manželství z hlediska sociologického, psychologického i náboženského.

ADVENTISTÉ V BOJI PROTI KOUŘENÍ

„Pětidenní plán“ — to je název akcí, které již po řadu let v mnoha zemích pořádají adventisté s. d. v rámci boje proti kouření. Jak již samotný název napovídá, jde o sérii přednášek, které se konají pět dní po sobě. Kuřákům, kteří se chtějí vzdát kouření, na nich přednášejí lékař, psycholog a kazatel. Výsledky jsou ve většině případů překvapivé. Např. v posledních měsících loňského roku bylo pořádáno několik takových akcí v jihoafrickém Kapském Městě, při nichž přestalo více než dva tisíce mužů a žen kouřit.

NOVÉ EVROPSKÉ ODDĚLENÍ CÍRKVE ADVENTISTŮ S. D.

V posledním čísle loňského ročníku jsme přinesli zprávu o reorganizaci církve adventistů s. d. v Evropě. Spojením dvou dosavadních oddělení bylo vytvořeno jedno nové — Evro-afričské. Čtenáře bude jistě zajímat, že k němu patří 56 států, ve kterých má církev 185 000 pokřtěných členů ve 2 574 sborech.

Unikátní stavba modlitebny v Austrálii

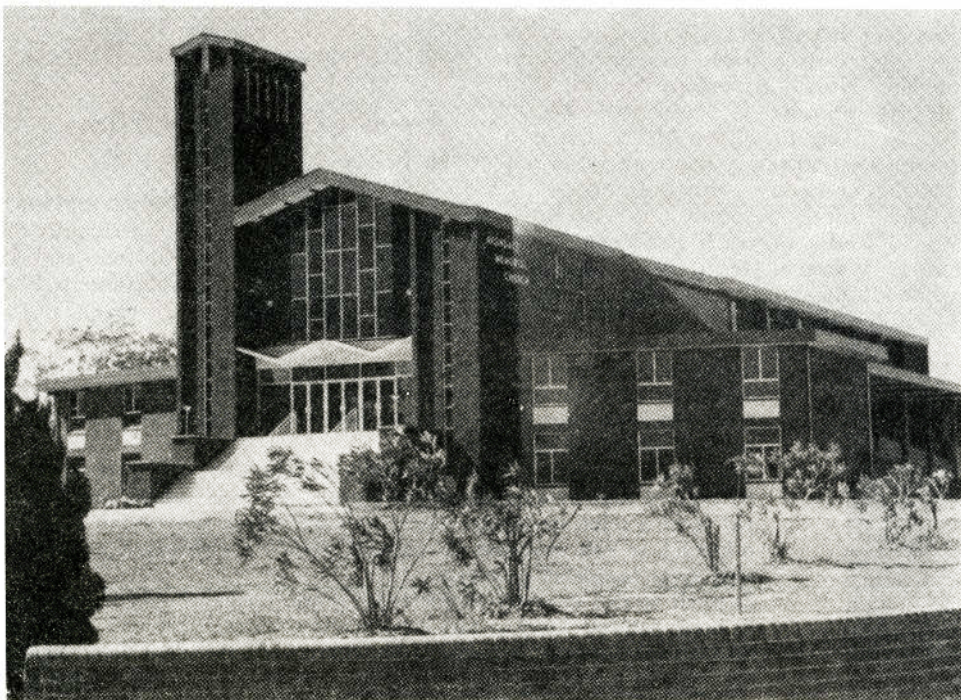
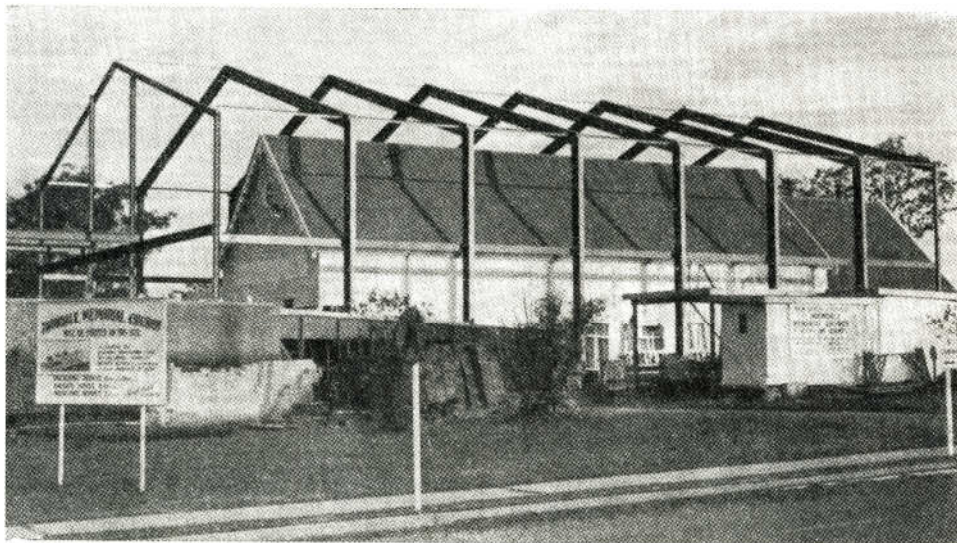
Koncem loňského roku byla v australském Coorabongu otevřena nová modlitebna církve adventistů s. d., která byla stavěna zvláštním způsobem. Stojí na místě staré modlitebny, která počtem míst již nevyhovovala. Aby se sbor mohl nerušeně shromažďovat ke svým bohoslužbám, vypracovali projekt, který umožnil užívání staré modlitebny až do dokončení nové stavby.

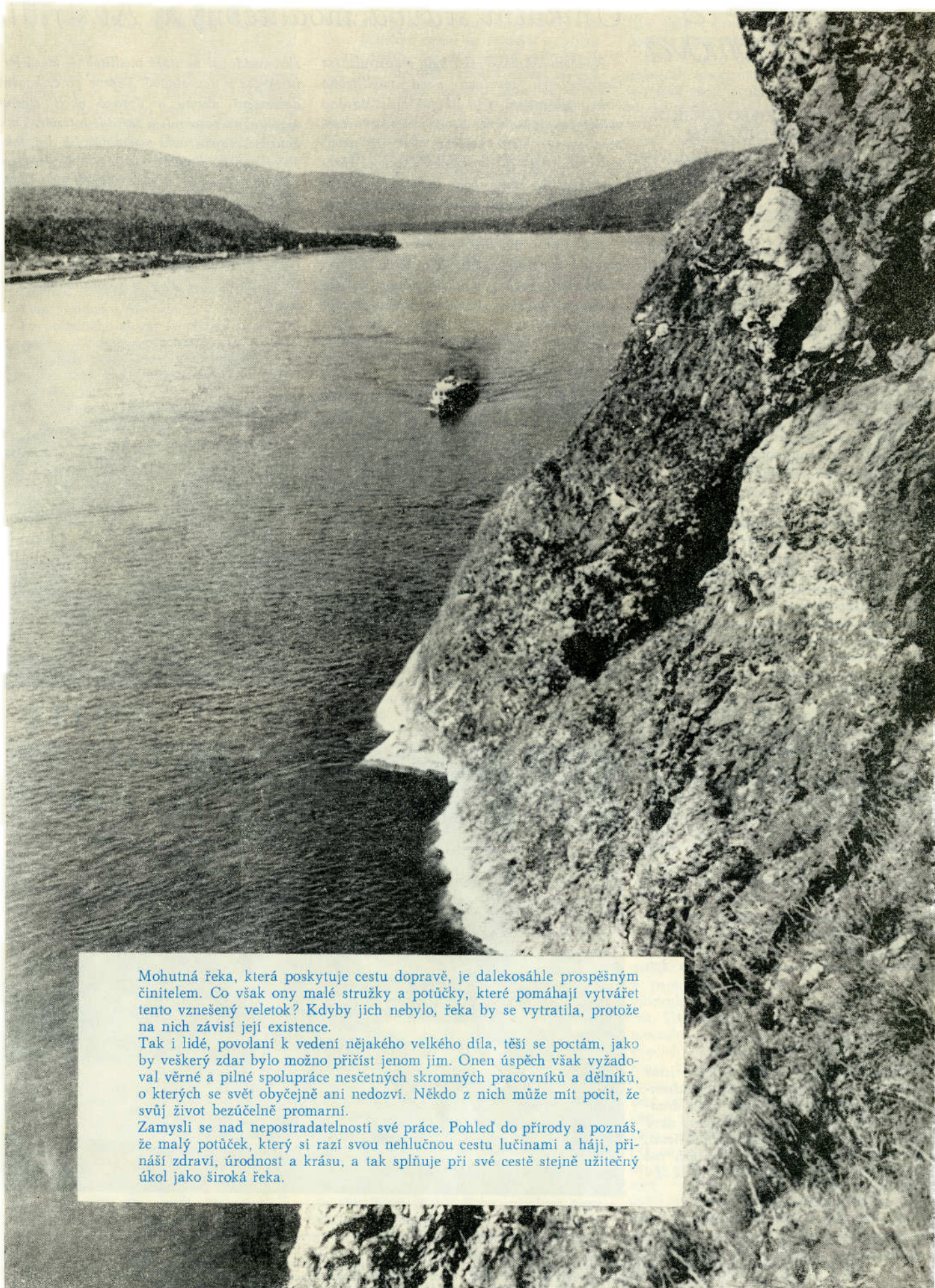
Nad starou modlitebnou byla nejprve postavena konstrukce, kterou vyplnili zdívkou a dokončili všechny vnitřní úpravy i stavbu přilehlého objektu. Po celou dobu se sbor

shromažďoval ve staré modlitebně, která byla skryta v novostavbě. Teprve po celkovém dokončení stavby a úpravě okolí starou modlitebnu rozebrali a zařídili interiér. Tato konečná etapa trvala pouze několik dní, takže provoz modlitebny byl téměř nepřerušován.

V hlavním sále je tisíc sedadel a na galerii dalších tři sta.

Za zmínku ještě stojí, že tento sbor navštěvovala v letech 1895—1900 E. G. Whiteová, která v oně době pracovala v Austrálii. Tenkrát měl sbor v Coorabongu 116 členů.

Mohutná řeka, která poskytuje cestu dopravě, je dalekosáhle prospěšným činitelem. Co však ony malé stružky a potůčky, které pomáhají vytvářet tento vznešený veletok? Kdyby jich nebylo, řeka by se vytratila, protože na nich závisí její existence.

Tak i lidé, povolání k vedení nějakého velkého díla, těší se počtám, jako by veškerý zdar bylo možno přičíst jenom jim. Onen úspěch však vyžadoval věrné a pilné spolupráce nesčetných skromných pracovníků a dělníků, o kterých se svět obyčejně ani nedozví. Někdo z nich může mít pocit, že svůj život bezúčelně promarní.

Zamysli se nad nepostradatelností své práce. Pohled do přírody a poznáš, že malý potůček, který si razí svou nehluchou cestu lučinami a háji, přináší zdraví, úrodnost a krásu, a tak splňuje při své cestě stejně užitečný úkol jako široká řeka.